

2018

2018

SPARBANKSGRUPPENS

Bokslutskommuniké 1.1. – 31.12.2018

SPARBANKSGRUPPENS BOKSLUTSKOMMUNIKÉ 31.12.2018

Innehåll

Sparbanksgruppens bokslutskommuniké 1.1.–31.12.2018	3	Tillgångar	41
Sparbanksförbundet anl:s verkställande direktörs översikt	3	NOT 10: Klassificering av finansiella instrument	41
Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning	3	NOT 11: Lån och fordringar	43
Omvärldsbeskrivning	3	NOT 12: Derivatinstrument och säkringsredovisning	44
Sparbanksgruppens resultat- och balansräkning	5	NOT 13: Investeringsstillgångar	46
Kapitaltäckning och riskposition	6	NOT 14: Tillgångar i livförsäkringsrörelse	48
Kreditklassificeringar	9	NOT 15: Anläggningstillgångar som innehas för försäljning	49
Sparbanksförbundet anl:s förvaltningsråd, styrelse och revisorer	9	Skulder	50
Annan än ekonomisk rapportering	10	NOT 16: Skulder till kreditinstitut och kunder	50
Verksamhet och resultat per affärsverksamhetssegment	11	NOT 17: Skuldebrev som emitterats	50
Väsentliga händelser efter balansdagen	13	NOT 18: Skulder för livförsäkringsrörelse	51
Utsikter för år 2019	13	Övriga noter	52
Bokslutskommuniké	15	NOT 19: Verkliga värden i enlighet med värderingsmetoden	52
Sparbanksgruppens resultaträkning	15	NOT 20: Kvittning av finansiella tillgångar och skulder	58
Sparbanksgruppens rapport över totalresultatet	16	NOT 21: Säkerheter	59
Sparbanksgruppens balansräkning	17	NOT 22: Åtaganden utanför balansräkningen	59
Sparbanksgruppens kassaflödesanalys	18	NOT 23: Uppgifter om närståendeakretsen	60
Sparbanksgruppens kalkyl över förändringar i eget kapital	20	Uppgifter om kapitaltäckningen	62
Redovisningsprinciper	21	NOT 24: Sammandrag av kapitaltäckningen	62
NOT 1: Beskrivning av Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning	21	NOT 25: Kapitalkrav	63
NOT 2: Redovisningsprinciper	23	NOT 26: Avstämning av kapitalbasen	63
Periodens resultat	32	NOT 27: Totala exponeringar enligt exponeringsklass	64
NOT 3: Segmentinformation	32		
NOT 4: Räntenetto	36		
NOT 5: Provisionsintäkter och provisionskostnader, netto	37		
NOT 6: Nettointäkter från placeringsverksamhet	38		
NOT 7: Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	39		
NOT 8: Övriga rörelseintäkter	40		
NOT 9: Nedskrivningar av finansiella tillgångar	40		

SPARBANKSFÖRBUNDETS BOKSLUTSKOMMUNIKÉ

1.1. – 31.12.2018

Sparbanksförbundet anl. verkställande direktörens översikt

Sparbanksgruppens (nedan också "Gruppen") konkurrensfördel baserar sig på en överlägsen kundupplevelse. Gruppen bygger sin framtid kring denna styrka och fortsätter att utveckla kundupplevelsen kraftigt framåt. Sparbanksgruppens kunder är bevisligen exceptionellt nöjda med de tjänster de får. Tillgängligheten till tjänsterna och deras kvalitet är viktigt för Sparbanksgruppens kunder. Lika betydelsefullt är att verksamheten är ansvarig, etisk och att besluten fattas lokalt. I Sparbankerna står vi alltid på kundens sida och vi främjar lokalsamhällets välbefinnande.

Under räkenskapsperioden gjorde Sparbanksgruppen en heläckande uppdatering av sin affärsverksamhetsstrategi. Enligt strategin byggs kundupplevelsen målmedvetet vidare och utvecklas i en riktning som betonar expertis, enkelhet, långvarigt partnerskap och ekonomisk coachning. Vi vill ge marknadens bästa kombination av personliga och digitala tjänster. Måttet på vårt kunnande är den fördel som kunden får.

Bankverksamheten digitaliseras med fart i fråga om såväl tjänster som bakgrundsprocesser. Under räkenskapsperioden lanserade Sparbanksgruppen nya digitala tjänster och effektiviserade sina processer med automation och robotik. I framtidens Sparbank har de dagliga transaktionerna digitaliserats helt och på de fysiska serviceställena får kunderna personliga banktjänster som ger stort mervärde och finns bekvämt tillgängliga.

Sparbanksgruppens år 2018 var ekonomiskt tudelat. Hushållsbanksverksamhetens volymer växte betydligt, men intäkterna av investeringsverksamheten var klart lägre än under föregående räkenskapsperiod. Gruppens strategiska ekonomiska mål är att växa lönsamt och så att riskerna är under kontroll i hushållsbanksverksamheten och tjänsterna för förmögenhetsförvaltning. Gruppens utmärkta kundnöjdhet syntes som volymökning särskilt i kapitalförvaltningstjänsterna och utlåningen. Provisionsintäkterna ökade med 6,7 % och räntenettet ökade trots den låga räntenivån med 7,4 %.

Fortlöpande sparande och fondplacering är en central del av Sparbanksgruppens affärsverksamhet. Inom de här områdena fortsatte gruppens affärsverksamhet som väntat att växa, fastän marknaden särskilt i slutet av året var mycket svår.

Vid sidan av sparande och placering utgör finansieringen av privat- och företagskunder kärnan i Sparbanksgruppens bankverksamhet. Utlåningens viktigaste produktområde är bostadsfinansiering, där Sparbanksgruppen fortsatte sin lönsamma tillväxt klart snabbare än marknaden. Kreditförlusterna var låga i förhållande till kreditbeståndet.

Sparbanksgruppens utvecklingsarbete var mycket aktivt också flera strategiska projekt fördes framåt under året. Med projekten förbättras kundupplevelsen, den operativa effektiviteten och riskhanteringen. Flera projekt pågår i flera år och utvecklingsarbetet kommer att fortsätta under kommande räkenskapsperioder. Till Sparbanksgruppens viktigaste utvecklingsprojekt hör förnyelsen av basbanksystemet. Under år 2018 gjordes intensiva förberedelser inför anskaffningen och byggandet av det nya systemet. Det nya basbanksystemet ska göra det möjligt att snabbare och effek-

tivare ta i bruk tjänster, ge bättre beredskap att hantera data och att hantera transaktioner och avtal mera kostnadseffektivt.

Regleringen av finansbranschen ökar fortfarande kraftigt. Till de viktigaste regleringsprojekten år 2018 hörde till exempel implementeringen av direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID II) och EU:s dataskyddsförordning (GDPR). Den för gruppen viktigaste ändringen av redovisningsstandarden var IFRS 9 Finansiella instrument, enligt vilken en betydande del av Gruppens placeringsegendom kontinuerligt värderas till marknadsvärde. Detta förklarar för sin del variationerna i placeringverksamhetens resultat.

En nyckelfaktor i den grundläggande bankverksamheten är kostnaderna för refinansiering. Sparbanksgruppen grundade år 2016 en hypoteksbank för att effektivisera sin refinansiering. Hypoteksbanken har emitterat säkerställda obligationer för en miljard euro, vilket har en positiv inverkan på Gruppens refinansieringskostnader. För Sparbanksgruppens säkerställda obligationer har fastställts S&P Global Ratings kreditbetyg AAA. Sparbankernas centrala kreditinstitut Sparbankernas Centralbank Finland Abp har S&P Global Ratings kreditbetyg A-/A-2. Utsikterna för båda är stabila.

Sparbanksgruppen fortsatte aktivt att bygga strategiska partnerskap och offentliggjorde flera partnerskap under räkenskapsperioden. Också tidigare strategiska partnerskap utvecklades aktivt vidare.

Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning

Sparbanksgruppen är Finlands äldsta bankgrupp och består av de Sparbanker som bildat Sparbankernas sammanslutning (nedan också "Sammanslutningen", Sparbanksförbundet som är centralinstitut samt de dotter- och intressebolag som bankerna äger tillsammans.

De företag som hör till Sparbankernas sammanslutning bildar en i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker definierad ekonomisk helhet där Sparbanksförbundet anl och dess medlemskreditinstitut i sista hand ansvarar solidariskt för varandras skulder och åtaganden. Sparbankernas sammanslutning består av Sparbanksförbundet anl som är centralinstitut för sammanslutningen, 23 sparbanker, Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp och de företag som hör till de ovan angivna finansiella företagsgrupperna, Sparbankstjänster Ab och Sp-Fondbolag. Sparbanksgruppens omfattning skiljer sig från Sparbankernas sammanslutning i det att till Sparbanksgruppen hör också andra företag än kredit- och finansinstitut eller tjänsteföretag. De mest betydande av dessa är Sb-Livförsäkring Ab och Sb-Hem Ab.

Mera information om Sparbanksgruppens struktur finns på www.sparbanken.fi/sparbanksgruppen.

Beskrivning av omvärlden

Globala ekonomiska utsikter

Vid ingången till år 2018 var de globala ekonomiska konjunktutsikterna mycket positiva. I Europa var det allmänna ekonomiförtroendet det starkaste på över 17 år och också i USA

hade konsumenternas förtroende stigit klart över toppnivåerna före finanskrisen. Redan på våren blev det ändå klart att tillväxten i världsekonomin inte längre fortsätter som förväntat. Med undantag av USA började tillväxten i de största industriländerna klart mattas av i mitten av året. På placeringsmarknaden syntes konflikten mellan förväntningarna på ekonomin och den faktiska utvecklingen som betydande justeringar i prissättningen av tillgångsslagen. Industriländernas genomsnittliga BNP-ökning var på väg att stanna på lite över två procent år 2018. I eurozonen sjönk tillväxten redan under två procent. I USA fortsatte konjunkturformen ändå att vara bra och tillväxten nådde tack vare skattesänkningar och annan stimulans nästan tre procent. På tillväxtmarknaderna hölls BNP-ökningen på ca 4,5 procent.

Den långsammare tillväxten berodde för sin del på ett mycket typiskt högkonjunkturfenomen. Väntan på stigande räntor, svag tillgång på kunnig arbetskraft samt andra kapacitetsbegränsningar skapade friktion i de ekonomiska hjulen. Därtill präglade de politiska riskerna den internationella miljön. Värst var kanske det handelspolitiska grälet som USA:s president Donald Trump piskade upp. De tullar som infördes på råvaror och mellanprodukter drabbade redan produktionens värdekedjor i hög grad. Osäkerheten kring hur handelskriget ska utvecklas ledde också till uppskjutna investeringsbeslut hos firmor, vilket syntes som en långsammare ökning i den tyska och finländska industrins beställningar. Också de svårförutsägbara brexitförhandlingarna, den långsammare tillväxten i Kina, valutakrisen i Turkiet samt Italiens skuldproblem väckte osäkerhet.

Under år 2018 satte USA:s centralbank Fed mera fart på åtstramningen av penningpolitiken. Fed höjde styrräntan sammanlagt fyra gånger och stannade på ett variationsintervall på 2,25-2,50 procent. Feds åtstramade penningpolitik hade redan effekter på världsekonomin. De första som fick lida var tillväxtekonomierna och företagen där, för vilka kostnaderna för dollarlånen steg klart. Åtstramningarna började ändå mot slutet av året att kännas också på hemmamarknaden. Priset på den långvariga fasta bostadsfinansieringen steg till närmare 5 procent vilket redan syntes som en lätt avmattning i bostadshandeln och byggandet. Europeiska centralbanken ECB inledde ännu inte egentliga åtgärder för att strama åt ekonomin, men den slutade ändå i slutet av året med de kvantitativa lättnaderna.

Räntemiljön

Eurozonens räntor har som helhet sett förblivit låga under år 2018. De korta räntornas rörelser har varit små och koncentrerat sig på en liten ökning i slutet av året. De långa räntorna å sin sida har efter försöken att stiga i början av året och i början av hösten sjunkit under den nivå de låg på när året började.

Den relativt platta räntekurva som råder för bankverksamhetens räntenetto skapar utmaningar via den förtvinade inkomsten av löptidstransformeringen. Också regleringskraven (LCR, MREL) kombinerat med ECB:s låga insättningsränta medför en extra belastning på räntenettet.

Investeringsmarknaden

År 2018 sågs kraftiga kursrörelser på investeringsmarknaden och placeringsintäkterna sjönk betydligt jämfört med tidigare år. Under början av året var tillväxten fortfarande gynnsam vilket för sin del stödde riskviljan. Under årets andra hälft ledde investerarnas oro över i vilken riktning ekonomin är på väg och den samtidiga ökningen av politiska risker till att aktie-

kurserna föll. Volatiliteten på aktiemarknaden steg betydligt från tidigare år och kursrörelserna var särskilt kraftiga under hösten. Avkastningen på aktiemarknaden var negativ på alla huvudmarknadsområden.

I USA såg man under året en kraftig stegring av de långa räntorna, som ändå stannade av i slutet av året när inflationsförväntningarna sjönk. I Europa steg inte de långa räntorna nämnvärt och till följd av det steg avkastningen av statslån högre än väntat. Förändringarna i det politiska läget i Italien i och med den nya regeringen blev ett bekymmer för investerarna. Till följd av detta steg de italienska statslånen riskpremier betydligt under den andra årshalvan. På motsvarande sätt steg företagslånen riskpremier när osäkerheten ökade. Såväl i Europa som i USA var avkastningen på företagslånen negativ i nästan alla kreditvärderingar.

Utsikterna för tillväxtekonomierna försvagades när de handelspolitiska riskerna och osäkerheten ökade. Tillväxtekonomiernas valutor försvagades betydligt vilket gjorde att ränteintäkterna på den lokala valutan blev negativa. Tillväxtländernas aktiemarknader sjönk också jämnt under år 2018 och avkastningen på aktierna var negativ.

Det kommande året startar i osäker stämning. De politiska riskerna har en stor roll och den osäkerhet som är förknippad med dem minskar riskviljan bland investerarna. Också tillväxten är förknippad med risker varför investeringsavkastningen torde bli lägre än tidigare år.

Finlands ekonomiska läge

I den finländska ekonomin började år 2018 i mycket optimistisk stämning, men från och med det andra kvartalet började konjunkturutsikterna försämrats. Den ökade osäkerheten i världsekonomin syntes i att exporten inte drog lika bra. Också utvecklingen av industriella investeringar var klart sämre än förväntat. Inte heller fortsatte den privata konsumtionsefterfrågan att växa lika kraftigt som man kunde ha väntat sig utifrån det goda sysselsättningsläget och den snabba ökningen av lönesumman. Under de senaste åren har hushållens skuldbörda vuxit, spargraden har blivit negativ och antalet personer med betalningssvårigheter har ökat. Hushållen tycks ha vaknat upp till sårbarheten i sin ekonomi och sparandet började sannolikt öka år 2018.

Tack vare den fina utvecklingen i början av året förbättrades sysselsättningen fortfarande betydligt år 2018. Arbetslösheten fortsatte att sjunka och sysselsättningsgraden steg redan mycket nära regeringens mål på 72 procent. Vid mitten av året började sysselsättningsnettoökning ändå avmattas. Bakom den avtagande sysselsättningsökningen finns såväl de falnade efterfrågefaktorerna som de allt svårare matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Allt flera företag rapporterar om svårigheter att hitta lämplig arbetskraft. Som helhet fortsatte sysselsättningen ändå att förbättras överraskande kraftigt år 2018. Antalet arbetstimmar ökade till och med snabbare än bruttonationalprodukten dvs. produktiviteten slutade växa.

I ljuset av den tillgängliga informationen stannade Finlands BNP-ökning år 2018 på en ca 2,3 procents nivå.

Bostadsmarknaden i Finland

De faktorer (sysselsättningen, räntenivån och konsumenternas förtroende) som styr bostadshandeln borde ha stött en positiv stämning på bostadsmarknaden. Så har det ändå inte gått. Antalet affärer med begagnade bostäder har minskat med nästan 3 procent sedan år 2017. Detta beror på det stora antalet

nya bostäder, investerarnas minskade intresse att investera i bostäder samt ett minskat antal förstabostadsköpare. Skillnaderna mellan marknaden i de olika geografiska områdena har fortsatt att öka. Nyland och de övriga stora städerna har fortsatt att växa när riktningen i flera andra områden såsom Kajanalund, Kymmenedalen och Södra Savolax har varit den motsatta. På polariseringen inverkar starkt utvecklingen av folkmängden och antalet sysselsatta. Antalet sålda gamla bostäder kommer enligt vår prognos att sjunka med ca 0-5 procent år 2019.

Efterfrågan på investeringsbostäder minskade klart år 2018 på grund av det kraftigt ökade utbudet av hyresbostäder och rentav överutbudet på flera orter. Det här ökade utbudet dämpade kraftigt en höjning av hyresnivån. Särskilt minskade köpet av bostadsfonder. Många investerare bestämde sig dessutom för att sälja sina investeringsbostäder vilket syntes som ett ökat utbud av små bostäder på flera orter. Försäljningstiderna för de här små bostäderna förlängdes betydligt jämfört med åren 2016-2017.

Nybyggnationen var fortsatt mycket stark år 2018 trots den minskande efterfrågan. Antalet beviljade byggnadslov var nästan hela året på väg neråt, vilket är ett tecken på byggbolagens ökade försiktighet. På försiktigheten inverkar den minskade efterfrågan på investeringsbostäder samt den omfattande offentliga diskussionen om riskerna med stora husbolagslån. Dessutom inverkar bristen på tomter med bra läge. Byggbolagen satsar allt mera på ombyggnad. Vår prognos är att antalet affärer med nya bostäder sjunker med 10-20 procent år 2019.

Priset på begagnade vånings- och radhusbostäder steg år 2018 med i genomsnitt ca 1 procent, vilket är betydligt mindre än år 2017. I prisstegringen förekom det stora skillnader, dvs. i huvudstadsregionen steg priserna med ca 3 procent och i övriga

Finland sjönk de med ca 2 procent. Vår prognos är att priset på begagnade bostäder hålls nästan oförändrat eller rentav sjunker i hela landet år 2019. På priserna inverkar den ökade osäkerheten i det ekonomiska läget och den minskade nybyggnationen.

Införandet av standarden IFRS 9

Sparbanksgruppen började tillämpa standard IFRS 9 "Finansiella instrument" per 1.1.2018. De största effekterna av IFRS 9 hänförde sig till klassificeringen av finansiella tillgångar och skulder samt beräkningen och redovisningen av nedskrivningar. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder i enlighet med IFRS 9 ökar Gruppens resultatvolatilitet på kort sikt eftersom en stor del av Gruppens investeringstillgångar redovisas via resultatet och presenteras i nettointäkterna från handel. I och med att IFRS 9 trädde i kraft har Gruppen minskat risken i sin investeringsverksamhet.

Övergången till IFRS 9 medförde en ny modell för beräkningen och redovisningen av nedskrivningar. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden har år 2018 räknats enligt IFRS 9, så de är inte helt jämförbara med de nedskrivningar som räknades enligt den tidigare standarden IAS 39. Under räkenskapsperioden har beräkningsmodellen för förväntade kreditförluster preciserats. De förväntade kreditförlusterna 1.1.2018 som presenterades i bokslutet var 50,5 miljoner euro och efter den preciserade beräkningsmodellen 43,9 miljoner euro. Ändringen som berodde på preciseringen av beräkningsmodellen var 6,7 miljoner euro i den ingående balansen 1.1.2018.

Som jämförelsetal för resultat- och balansposterna har använts talet enligt IAS 39 från läget i slutet av år 2017, såvitt annat inte anges.

Sparbanksgruppens resultat- och balansräkning

Sparbanksgruppens nyckeltal

(1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2016	1-12/2015	1-12/2014*
Omsättning	278 517	331 366	304 340	298 475	295 628
Räntenetto	152 704	142 176	131 693	125 018	122 022
% av omsättningen	54,8 %	42,9 %	43,3 %	41,9 %	41,3 %
Resultat före skatter	36 408	88 210	69 603	69 699	63 137
% av omsättningen	13,1 %	26,6 %	22,9 %	23,4 %	21,4 %
Rörelseintäkter totalt	234 670	282 191	245 376	230 531	223 903
Rörelsekostnader utan avskrivningar totalt	-197 718	-182 693	-158 060	-146 128	-143 763
Kostnads-/intäktsrelation	84,3 %	64,7 %	64,4 %	63,4 %	64,2 %
Balansomslutning	11 705 740	11 326 105	10 423 646	9 189 391	8 400 544
Eget kapital	1 028 796	1 017 520	953 402	880 694	841 230
Avkastning på eget kapital %	3,0 %	7,3 %	6,2 %	6,7 %	5,7 %
Avkastning på totalt kapital %	0,3 %	0,7 %	0,6 %	0,7 %	0,6 %
Soliditet %	9,2 %	9,0 %	9,1 %	9,6 %	10,0 %
Kapitaltäckningsrelation %	18,2 %	19,1 %	19,5 %	18,8 %	18,6 %
Nedskrivningar av krediter och övriga fordringar	-3 868	-13 266	-8 411	-6 127	-10 539

* Ekonomisk tilläggsinformation om Sparbanksgruppen innan Sparbankernas sammanslutning inledde sin verksamhet (31.12.2014).

Sparbanksgruppen började tillämpa standarden IFRS 9 Finansiella instrument per 1.1.2018. Som jämförelsetal för resultatet har använts talen enligt standarden IAS 39 för 2017 eller tidigare års tal för motsvarande jämförelseperioder. Som jämförelsetal för resultat- och balansposterna har använts talet enligt IAS 39 från läget i slutet av år 2017, såvitt annat inte anges..

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-12/2017)

Sparbanksgruppens resultat före skatt var 36,4 miljoner euro (88,2). Räkenskapsperiodens vinst var 30,6 miljoner euro, av vilket Sparbanksgruppens ägares andel var 30,1 miljoner euro (70,4).

Sparbanksgruppens rörelseintäkter sjönk till 234,7 miljoner euro (282,2). Ökning förekom i räntenettet och provisionsintäkterna. Rörelseintäkterna sjönk i nettointäkter från handel, investeringsverksamhetens nettointäkter samt livförsäkringsverksamhetens nettointäkter. Nettointäkterna från handel var -24,3 miljoner euro. Investeringsverksamhetens intäkter presenteras i enlighet med IFRS 9, varför en stor del av bankernas investeringstillgångar redovisas via resultaträkningen och presenteras i nettointäkterna från handel.

Räntenettet ökade med 7,4 procent och var 152,7 miljoner euro (142,2). Den andel av räntenettet som härrör från de derivat som används i hanteringen av ränterisker var 23,5 miljoner euro (21,9) dvs. 15,4 procent av räntenettet (15,4). På ökningen av räntenettet inverkade den positiva utvecklingen av bolånebeståndet samt Sparbanksgruppens lägre kostnader för kapitalanskaffningen. Räntekostnaderna minskade med 16,3 procent och var 33,2 miljoner euro (39,7). De obligationslån utan säkerhet som Sparbankernas Centralbank emitterat och Sp-Hypoteksbanks emission av säkerställda obligationer har gjort att kostnaderna för kapitalanskaffningen minskat.

Provisionsintäkterna och provisionskostnaderna, netto ökade 6,7 procent till 84,5 miljoner euro (79,2). Särskilt ökade provisionerna av fonder, kreditkort och betalningsrörelse. Också övriga provisioner i anslutning till kreditgivningen ökade en aning med volymökningen.

Intäkterna från placeringsverksamheten presenteras enligt IFRS 9 till följd av vilket en stor del av bankernas placeringsegendom redovisas via resultatet och presenteras i nettointäkterna från handel. Av Sparbanksgruppens placeringsegendom redovisas 466,2 miljoner euro till verkligt värde via resultatet.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 5,0 miljoner euro (39,1). Nettointäkterna från placeringsverksamheten bildas av de realiserade vinsterna av finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat. De nettointäkter från handel och nettointäkter som presenteras för år 2018 är inte jämförbara med jämförelseperiodens siffror. Som jämförelsetal för resultatet har använts talen enligt IAS 39.

Nettointäkterna från livförsäkringsverksamheten uppgick till 13,2 miljoner euro (15,6). Försäkringspremieinkomsten sjönk med 22 procent från jämförelseåret. Nettointäkterna från placeringsverksamheten var -49,3 miljoner euro (37,3). På nedgången i nettointäkterna från livförsäkringsverksamhet inverkar den negativa utvecklingen i Sb-Livförsäkrings investeringsverksamhet.

Övriga rörelseintäkter uppgick till 3,7 miljoner euro (3,1).

Rörelsekostnaderna ökade totalt med 8,2 procent till 197,7 miljoner euro (182,7). Personalkostnaderna ökade med 4,7 procent till 83,6 miljoner euro (79,8). Det genomsnittliga antalet totalresurser i Sparbanksgruppen ökade i motsvarande grad med 10,9 procent och uppgick till 1 386 (1 250) årsverken under räkenskapsperioden 2018. Övriga förvaltningskostnader ökade med 15,7 procent

och uppgick till 79,7 miljoner euro (68,9). Ökningen förklaras till stor del med ökningen av ICT-kostnaderna.

Gruppens kostnads/intäktsrelation var 84,3 procent (64,7).

Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar uppgick under räkenskapsperioden till 13,1 miljoner euro (14,0).

Gruppens nedskrivningar av krediter och andra åtaganden var 3,9 miljoner euro (9,3). Nedskrivningarna av krediter och övriga åtaganden har år 2018 räknats enligt IFRS 9, så de är inte helt jämförbara med de nedskrivningar som räknats enligt den tidigare standarden IAS 39. Rapportperiodens konstaterade kreditförluster var 10,9 miljoner euro. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden var 0,04 procent (0,17) av kreditstocken. Gruppens fordringar som varit förfallna i över 90 dagar ökade från året innan och var ca 0,8 % (0,6) av kreditstocken.

Gruppens effektiva skattesats var 15,8 procent (18,5).

Balansräkning och finansiering (jämförelsetal 31.12.2017)

Sparbanksgruppens balansräkning var i slutet av år 2018 11,7 miljarder euro (11,3), en ökning med 3,4 procent. R Gruppens avkastning på totalt kapital var 0,3 procent (0,7).

Lån och fordringar på kunder uppgick till 8,5 miljarder euro (7,8), en ökning på 9,5 procent från året innan. Lån och fordringar på kreditinstitut uppgick till 92,0 miljoner euro (33,2). Sparbanksgruppens placeringstillgångar uppgick till 1,2 miljarder euro (1,3) och sjönk med 8,7 procent jämfört med jämförelseåret. Tillgångarna i livförsäkringsrörelse var 841,7 miljoner euro (855,4).

Sparbanksgruppens skulder till kunderna var 6,9 miljarder euro (6,4), en ökning på 8,1 procent. Skulderna till kreditinstitut uppgick till 288,0 miljoner euro (227,0). De emitterade skuldebrev uppgick till 2,5 miljarder euro (2,6). Skulderna för livförsäkringsrörelsen uppgick till 801,8 miljoner euro (803,1).

Sparbanksgruppens eget kapital var 1 028,8 miljoner euro (1 017,5), en ökning med 1,1 procent. Andelen innehav utan bestämmande inflytande av eget kapital var 24,9 miljoner euro (26,5). Ökningen av gruppens eget kapital förklaras i huvudsak med räkenskapsperiodens resultat. Den ändring av verkligt värde som redovisas i övrigt totalresultat var under räkenskapsperioden -17,4 miljoner euro (-3,9). Inverkan av säkring av kassaflöde på eget kapital var 0,3 miljoner euro (-1,0). Översiktsperiodens övriga totalresultat var efter skatt totalt -16,7 miljoner euro (-6,0). Gruppens avkastning på eget kapital var 3,0 procent (7,3).

Kapitaltäckning och riskposition

Kapitaltäckning (jämförelsetal 31.12.2017)

I slutet av år 2018 hade Sparbankernas sammanslutning en stark kapitalstruktur som till största delen bestod av kärnprimärkapital (CET1). Den totala kapitalbasen var 978,0 miljoner euro (984,6), av vilket kärnprimärkapitalets andel var 948,2 miljoner euro (939,1). Ökningen av kärnprimärkapitalet berodde på räkenskapsperiodens vinst. Sparbankernas sammanslutning har inget primärkapitaltillskott. Supplementärkapitalet (T2) var 29,7 miljoner euro (45,5), som under räkenskapsperioden bestod av debenturlån. De riskvägda posterna var 5 385,6 miljoner euro (5 165,7), dvs. 4,3 procent större än i slutet av året innan. Den viktigaste ändringen i ökningen av de riskvägda posterna var ökningen av bolånestocken. Sparbankernas sammanslutnings kapitaltäckningsrelation var 18,2 procent (19,1) och kärnprimärkapitalrelationen var 17,6 procent (18,2).

Sparbankernas sammanslutning har ett kapitalkrav på 593,3 miljoner euro (569,4), som motsvarar 11,0 procent av det totala risk-vägda exponeringsbeloppet. Kapitalkravets sammansättning är oförändrad jämfört med motsvarande tidpunkt året innan.

Kapitalkravet består av följande poster:

- Minimikrav på kapitalrelationen (8 %) baserat på kapitaltäckningsförordningen (CRR)
- 2,5 % CET1 kapitalkonserveringsbuffert i enlighet med kreditinstitutslagen,
- 0,5 % CET1 Pelare 2 krav ställt av Finansinspektionen och
- Landspecifika kontracykliska CET1 buffertkrav på utländska exponeringar.

En ändring av kreditinstitutslagen gällande en systemriskbuffert trädde i kraft 1.1.2018. Till följd av lagändringen fick Finansinspektionen ett nytt makrotillsynsverktyg vars syfte är att täcka långsiktiga och konjunkturoberoende risker i det finansiella systemet. Finansinspektionen fattade beslutet att ställa ett systemriskbuffertkrav på de finländska kreditinstituten 29.6.2018. Det systemriskbuffertkrav som ställs på Sparbankernas sam-

manslutning är 1 procent av det riskvägda exponeringsbeloppet och buffertkravet träder i kraft 1.7.2019.

Kapitalkravet för kreditrisken i Sparbankernas sammanslutning räknas enligt schablonmetoden och kapitalkravet för den operativa risken enligt basmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisken räknas enligt basmetoden på valutapositionen.

Finansinspektionen har beviljat tillstånd att inte dra av sammanslutningens medlemskreditinstituts interna innehav i kapitalbasinstrument när kapitalbasen beräknas på det enskilda institutets nivå eller på delgruppsnivå. Dessutom har Finansinspektionen beviljat tillstånd att tillämpa en riskvikt på 0 procent på de interna kreditinstitutsexponeringar som omfattas av sammanslutningens solidariska ansvar. Tillstånden baserar sig på EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) och lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010).

Finansinspektionen har i enlighet med Sammanslutningslagen gett Sparbanksförbundet anl som är centralinstitut för Sparbankernas sammanslutning tillstånd att besluta att dess medlemskreditinstitut ska undantas från tillämpningen av de bestämmelser i del sex i EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) och i med stöd av den antagna EU-rättsakter som gäller krav på kreditinstitutens likviditet.

Sparbankernas sammanslutnings huvudposter i kapitaltäckningsanalysen

Kapitalbas (1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Kärnprimärkapital före avdrag	986 758	969 674
Avdrag från kärnprimärkapitalet	-38 524	-30 591
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	948 235	939 082
Primärkapitaltillskott före avdrag	0	0
Avdrag från primärkapitaltillskottet	0	0
Primärkapitaltillskott (AT1)	0	0
Primärkapital (T1 = CET1 + AT1)	948 235	939 082
Supplementärkapital före avdrag	29 736	45 483
Avdrag från supplementärkapitalet	0	0
Supplementärkapital (T2) totalt	29 736	45 483
Kapitalbas totalt (TC = T1 + T2)	977 970	984 565
Riskvägda poster totalt	5 385 564	5 165 694
varav andelen kreditrisk	4 815 965	4 601 921
varav kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)	72 423	72 541
varav andelen marknadsrisk	38 332	39 879
varav andelen operativ risk	458 844	451 354
Kärnprimärkapital (CET1) i förhållande till riskvägda poster (%)	17,6 %	18,2 %
Primärkapital (T1) i förhållande till riskvägda poster (%)	17,6 %	18,2 %
Sammanlagd kapitalbas (TC) i förhållande till riskvägda poster (%)	18,2 %	19,1 %
Kapitalkrav		
Sammanlagd kapitalbas	977 970	984 565
Totalt kapitalkrav *	593 940	569 379
Av vilket andelen av buffertkravet enligt Pelare 2	26 928	25 828
Kapitalbuffert	384 031	415 186

* Kapitalkravet består av det lagstadgade minimikapitaltäckningskravet på 8 %, kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 % enligt kreditinstitutslagen, det Pelare 2 krav på 0,5 procentenheter som Finansinspektionen ställt samt ländervisa kontryckiska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Bruttosoliditetsgrad

Sparbankernas sammanslutnings bruttosoliditetsgrad var 8,6 procent (8,8). Bruttosoliditetsgraden har räknats i enlighet med den kända regleringen och beskriver kvoten mellan Sammanslutningens primärkapital och de totala exponeringarna. Sparbankernas sammanslutning följer med överskultsättning som en del av kapitalutvärderingsprocessen..

Bruttosoliditetsgrad

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Primärkapital	948 235	939 082
Exponeringarnas totala belopp	11 035 250	10 639 424
Bruttosoliditetsgrad	8,6 %	8,8 %

Verket för finansiell stabilitet och resolution

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag trädde nationellt i kraft 1.1.2015 (Lag om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag). För att verkställa resolutionslagen grundades Verket för finansiell stabilitet (Lag om myndigheten för finansiell stabilitet, 1995/2014), som gjorde upp en resolutionsplan för Sparbankernas sammanslutning i början av år 2017. Verket för finansiell stabilitet ställde 24.5.2017 ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder som avses i 8 kap. 7 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014). Minimikravet för nedskrivningsbara skulder ska fyllas från och med 31.12.2018. Kravet gäller bara sammanslutningsnivån men Verket för finansiell stabilitet bedömer på nytt år 2019 om kravet ska ställas på medlemskreditinstitutsnivån. Detta minimikrav på nedskrivningsbara skulder är till sin natur ett Pelare 2 minimikrav som hela tiden ska uppfyllas. Verket för finansiell stabilitet har beslutat att minimikravet på nedskrivningsbara skulder i Sparbankernas sammanslutning är minimibeloppet av kapitalbasen gånger två. För tillfället är kravet 22 % av Sparbankernas sammanslutnings totala riskvägda exponeringsbelopp.

Riskposition

Sparbanksgruppens riskposition har hållits på en god nivå. Sparbankernas sammanslutning har god kapitaltäckning och oreglerade fordringar är på en låg nivå.

Sparbanksgruppens riskhantering och interna kontroll är en del av den interna kontrollen i Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning och en central del av gruppens operativa verksamhet. Centralinstitutets styrelse ansvarar för styrningen av Sammanslutningens verksamhet. För trygghet av likviditeten och kapitaltäckningen ger den anvisningar om riskhantering, tillförlitlig förvaltning, intern kontroll samt iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper i upprättandet av Sammanslutningens bokslut till de företag som hör till sammanslutningen.

Centralinstitutet godkänner principerna för ordnandet av den interna kontrollen. I centralinstitutet har av affärsverksamheten oberoende funktioner inrättats för att säkerställa en effektiv och heltäckande intern kontroll för alla bolag som hör till Sparbankernas sammanslutning och Sparbanksgruppen. Funktionernas uppgifter:

- Oberoende riskkontroll
- Funktion som ansvarar för säkerställandet av regelefterlevnaden (compliance)
- Internrevisionsfunktion

Metoderna för Sparbanksgruppens riskhantering uppdateras och utvecklas av centralinstitutets oberoende riskkontroll. På det sättet säkerställs att också alla nya och väsentliga men också tidigare oidentifierade risker omfattas av riskhanteringen.

Betydande eller riskfyllda åtaganden görs i enlighet med det kollegiala beslutsförfarandet och användningen av befogenheter har begränsats med limiter. Affärsverksamheten och processerna styrs med interna anvisningar vars iakttagande och aktualitet övervakas. Fattade beslut och betydande affärstransaktioner dokumenteras och arkiveras. En väsentlig del av riskhanteringen utförs i de dagliga kontrollerna. Att fattade beslut verkställs kontrolleras med godkännanden, verifieringar, kontroller, avstämningar samt uppföljnings- och avvikelserapporter. De mest betydande risker som är förknippade med Sparbanksgruppens verksamhet är kreditrisken, likviditetsrisken, ränterisken, den operativa risken och olika rörelserisker.

Närmare om gruppens risker och riskhantering i bokslutets not 5 gällande riskhantering.

Kreditklassificeringar

S&P Global Ratings (S&P) har gett Sparbankernas Centralbank kreditbetyget 'A-', det kortfristiga betyget är på nivå 'A-2'. Utsikterna är stabila. Kreditbetyget förändrades inte under räkenskapsperioden och det fastställdes föregående gång i april 2017.

Sparbankernas Centralbank Finland Abp är en del av Sparbankernas sammanslutning. Sparbanksgruppens Centralbank har till uppgift att säkerställa Sparbanksgruppens likviditet och upplåning. Centralbanken anskaffar medel och opererar på gruppens vägnar på penningmarknaden och kapitalmarknaden samt svarar för clearing. Centralbanken svarar också för utjämnningen av likviditeten inom gruppen.

Sparbanksförbundet anl:s förvaltningsråd, styrelse och revisorer

Till Sparbanksförbundet anl:s förvaltningsråd hör enligt förbundets stadgar minst nio (9) och högst trettiofem (35) ledamöter som var och en har en personlig suppleant. Enligt gruppens verksamhetsprinciper väljs de förtroendevalda ordförandena i Sparbankernas styrelser till ordinarie ledamöter och vice ordförandena till suppleanter. Till förvaltningsrådet kan därutöver väljas andra ledamöter inom ramen för det fastställda antalet ledamöter. Till förvaltningsrådet hörde inga andra ledamöter än ordförandena under år 2018.

Till förvaltningsrådet hörde 22 ledamöter. Ordförande för förvaltningsrådet var från och med 15.3.2018 Eero Laesterä (Aito Säästöpankki Oy, styrelseordförande) och vice ordförande från och med 15.3.2018 Juha Viljamaa (Helmi Säästöpankki Oy, styrelseordförande) och Kirsi Hedman (Suomenniemen Säästöpankki, styrelseordförande). Vice ordförande för förvaltningsrådet fram till 15.3.2018 var Pauli Kurunmäki (Huittisten Säästöpankki, styrelseordförande).

Följande personer har år 2018 varit ledamöter i Sparbanksförbundet anl:s styrelse:

Kalevi Hilli, ordförande (Säästöpankki Optia)

Toivo Alarautalahti, vice ordförande (Huittisten Säästöpankki)

Jussi Hakala (Liedon Säästöpankki)

Pirkko Ahonen (Aito Säästöpankki Oy)

Peter Finne (Kvevlax Sparbank)

Sanna Ahonen (av Sparbankerna oberoende)

Jan Korhonen (Suomenniemen Säästöpankki)

Marja-Leena Tuomola (av Sparbankerna oberoende)

Pauli Aalto-Setälä (av Sparbankerna oberoende) från 15.3.2018

Sparbanksförbundets styrelse är beslutför när fem ledamöter är på plats. Styrelsen för Sparbanksförbundet anl valdes vid Sparbanksförbundet anl:s ordinarie andelsstämma 15.3.2018.

Sparbanksförbundet anl:s verkställande direktör är Tomi Närhinen från 1.9.2017.

Vid Sparbanksförbundets ordinarie andelsstämma 15.3.2018 valdes Revisionsföretaget KPMG Oy Ab till revisor för Centralinstitutet. Huvudansvarig av samfundet utsedd revisor är CGR Petri Kettunen.

Annan än ekonomisk rapportering

Sparbanksgruppens affärsverksamhet baserar sig på retail banking med låg risk. Vårt strategiska mål är lönsam tillväxt, en kapitaltäckning som är bättre än branschen och en till dina kapitalbuffertar sund ekonomisk helhet. Vår konkurrensstrategi baserar sig på en stark kundorientering som går under namnet Sparbanksupplevelsen. Vår särskilda styrka är ett urval av tjänster som utgår från kundbehovet, är nära kunden och utförs kostnadseffektivt.

Ansvarsfullhet har varit en del av sparbankernas verksamhet ända sedan den första Sparbanken grundades i Finland år 1822. I enlighet med sparbankstanken var Sparbankernas grunduppgift att hjälpa Finlands flitiga folk att bli förmöget och sköta sin ekonomi bättre - samma gäller fortfarande i Sparbanken.

I dag syns sparbankernas ansvarsfullhet i allt de gör. Den syns i det sätt på vilket banken förhåller sig till sina kunder, partner, sitt verksamhetsområde, myndigheterna, sin omgivning och övriga intressegrupper. I Sparbanksgruppen iaktas god förvaltningssed, öppenhet och Sparbanksgruppens etiska spelregler.

Sparbanksgruppen kommer att satsa på en utveckling av ansvarsrapporteringen och ger ut en GRI-rapport för år 2018 under år 2019.

Främja regionens sociala välbefinnande

Sparbankernas verksamhet baserar sig på att vi hjälper kunderna: Sparbankerna hjälper kunderna att ta hand om sin egen ekonomi och bli förmögnare. När kunderna blir förmögnare och mår bra så återspeglar det också på Sparbanken.

För Sparbankerna är det viktigt att Finlands städer, byar och förstäder är livskraftiga och utvecklas. Sparbankerna har från första början använt en del av sin vinst till att främja välbefinnandet i det egna verksamhetsområdet. I stället för stora engångsdonationer stöder Sparbankerna hellre flera intressanta lokala projekt. De senaste åren har också sparbankernas kunder inbjudits att delta i ansvarsarbetet. Kunderna har möjlighet att till exempel föreslå finländska donationsobjekt till den årliga kampanjen Goda gärningar.

År 2018 donerade Sparbankerna med ansvarskampanjen Goda gärningar över 785 000 euro till olika välgörenhetsobjekt. I objekten betonades barn och unga, t.ex. idrottsföreningar, andra former av fritidsverksamhet samt bistånd till frivilligarbetare. Donationsobjekten uppgick till över 500 stycken landet runt.

Sparbankernas Forskningsstiftelse beviljade stipendier till universitetsforskare och forskningsprojekt på sammanlagt 107 500 euro. Dessutom är de sparbanksstiftelser som äger de Sparbanker som har aktiebolagsform betydande donatorer till allmännyttiga ändamål på olika håll i landet.

Personalen

I Sparbanksgruppen iaktas god förvaltningssed, öppenhet och Sparbanksgruppens etiska spelregler. De anställda har ett ansvar för att se till att våra kunder får information i enlighet med korrekta affärsmetoder. De anställda ska sträva efter att säkerställa att kunderna känner till följderna av sina ekonomiska beslut, också eventuella förlustrisker. Nuvarande och tidigare kunders klagomål ska behandlas utan dröjsmål och rättvist och enligt tillämpliga lagar och föreskrifter. Sparbanksgruppen har tagit fram anvisningar som stöd för processen för klagomål. Kommunikationen ska vara öppen, sanningsenlig och neutral till alla målgrup-

per. De anställda ska koncentrera sig på att ge kunderna tydlig och transparent information.

I Sparbanksgruppen är det viktigt att varje anställd vet i vilken riktning organisationen utvecklas och vilken betydelse det egna arbetet har för att målen ska uppnås. Vi gör varje år på grupp-nivå en personalundersökning, som förnyades detta år i enlighet med vår nya gruppstrategi. Enligt vår vision vill vi vara den mest kompetenta och tillförlitliga ekonomiska partnern och med hjälp av personalundersökningen får vi värdefull information om hur vi tillsammans bygger Sparbankens framgång för att nå visionen.

Enligt resultaten av undersökningen förstås Sparbanksupplevelsens betydelse som en stark konkurrensfördel och vi gör verklighet av den i vårt dagliga arbete genom att ta fram heltäckande lösningar till våra kunder på basis av deras behov. Största del av dem som svarat berättar att de är stolta över att arbeta i Sparbanken och att de rekommenderar Sparbanksgruppen som arbetsgivare. Viljan att rekommendera är enligt det forskningsinstitut som vi använt starkare än i motsvarande finländska organisationer i genomsnitt.

I Sparbanksgruppen tänker vi att varje anställd är expert på sitt eget arbete och vi ger var och en möjligheten liksom också ansvaret att ständigt utveckla den egna kompetensen. För att nå framgång i den brytningstid som branschen är i krävs att var och en ständigt uppdaterar och utvecklar den egna sakkunskapen. Enligt resultaten i personalenkäten vill vår personal satsa kraftigt på den egna kompetensutvecklingen och för att stöda detta gick vi vidare under året med satsningen på kvantiteten och kvaliteten i Sparbanksgruppens utbildningsutbud.

År 2018 var gruppens utbildningsutbud mångsidigt till såväl innehåll som metoder. Under året genomfördes nästan 300 utbildningar av vilka över hälften var video- eller nätutbildningar. I utbildningen satsades särskilt på en utmärkt Sparbanksupplevelse och på högklassiga kundmöten och personlig betjäning i de olika kanalerna. I utbildningen upprepades bland annat chefsarbetet, spara och placera samt kommunikationsförmåga.

Sparbanksgruppens personalantal i slutet av år 2018 var 1 417 (1 359). Personalantalet omvandlat till totalresurser var under räkenskapsperioden i genomsnitt 1386 (1 250). Av personalen var 76 procent kvinnor och 24 procent män, andelen män ökade från året innan. Personalens genomsnittsalder sjönk och var 42 år (43). Den totala personalomsättningen var 4,6 procent (4,8).

I Sparbanksgruppen är en välmående personal den resurs som utgör grunden för allt som görs och. De vanligaste metoderna för att främja välbefinnandet som används i gruppen är bl.a. rekreationsdagar, motions- och kulturförmåner, ergonomikontroller samt ett intimt samarbete med arbetspensjonsbolag och företagshälsovården för att upprätthålla välbefinnandet.

I Sparbanksgruppen genomförs årligen personalenkäten Vår Sparbank, som förnyades år 2018 utgående från den nya gruppstrategin. Syftet med personalenkäten är att stöda förankringen av gruppstrategin, att följa hur visionen genomförs samt ge personalen en möjlighet att föra fram sin syn på och sina förslag hur arbetsgemenskapen ska utvecklas.

Personalenkäten har årligen haft en hög svarsprocent; år 2018 svarade 85,4 % av de sparbanksanställda på personalenkäten och genomsnittet för hela enkäten var på en god nivå: 3,36 (på en skala 1-4). Hur den utvecklings- och åtgärdsplan som utarbetas tillsammans med personalen utifrån enkätens resultat genomförs följs regelbundet upp under året.

Mänskliga rättigheter

I Sparbanksgruppen respekteras de mänskliga rättigheterna och diskriminering motverkas i all verksamhet. Till vår egen verksamhet hör inte omedelbart några betydande risker för kränkning av eller inverkan på de mänskliga rättigheterna, men sådana inverkaner kan ändå förekomma i leveranskedjan eller investerings- eller finansieringsobjektens verksamhet. I vår investeringsverksamhet beaktas målföretagens sociala ansvar. Från våra direkta investeringar utesluter vi företag som kontinuerligt bryter mot internationella människorätts-, arbetslivs- och miljöavtal samt god förvaltningssed.

Miljöansvar

Sparbanksgruppen sörjer för miljön som en ansvarskännande finländsk bankgrupp. Sparbankens affärsverksamhet orsakar inga betydande direkta konsekvenser för miljön, men vi vill med våra dagliga gärningar sörja för miljön. Vi uppmuntrar personalen att använda kollektiv trafik, vi ersätter arbetsresor och förhandlingar med telefon- och videomöten och vi gynnar miljövänliga anskaffningar. Indirekta konsekvenser för miljön kan uppstå via Sp-Fondbolag Ab:s investeringar. Risker om beror på klimatförändringen och regleringen gällande miljön kan också ha betydande ekonomisk inverkan i vissa branscher eller i fråga om geografiskt läge. Fondbolaget strävar efter att investera i sådana företag som i sin verksamhet beaktar miljövärden och hållbar utveckling. Vi utvecklar ständigt rapporteringen och uppföljningen av investeringarnas miljöfaktorer såsom klimatavtryck. Specialplaceringssonden Sparbanken Miljö inledde sin verksamhet 31.12.2018. Fonden investerar sina tillgångar i bolag och fonder som främjar en hållbar användning av miljön. I vår investeringsverksamhet beaktas ESG-frågor (environmental, social, governance), till vilka till exempel miljökonsekvenser hör.

Ekonomiskt ansvar

Det ekonomiska ansvaret inbegriper bland annat en god lönsamhet, kapitaltäckning och likviditet, god förvaltningssed och ansvarsfullt ledarskap. Sparbanksgruppen vill att dess kunder och partner ska kunna lita på bankens bedömningsförmåga och ansvarsfullhet i alla situationer.

Ekonomisk ansvarighet kräver att Sparbanksgruppens samtliga företag tar hand om sin kapitaltäckning och likviditet även under svaga konjunkturer. Utmärkande för sparbankerna är att sparbankerna bär ansvaret för att främja den lokala befolkningens sparande och ekonomiska välbefinnande.

Sparbankerna beviljar till exempel inte sina kunder för stora lån eller krediter som kunderna inte klarar av eller som skulle anstränga deras ekonomi för mycket.

Sparbanksgruppen känner ansvar också för Finlands ekonomi. Sparbankerna betalar alla skatter direkt till Finland och sysslar inte med tvivelaktig skatteplanering. År 2018 betalades 5,8 miljoner euro i inkomstskatt. Sparbanksgruppen sysselsätter proffs inom finans- och servicebranschen i olika delar av landet och deltar aktivt i Finans Finlands kommittéer för att utveckla bankverksamheten i Finland.

Bekämpande av mutor och korruption

I Sparbanksgruppen följs principerna för god affärssed, enligt vilka de som arbetar i Sparbanksgruppen ska verka oberoende av roll, ställning och kontor. Principerna för god affärssed ingår som en del av introduktionen för nya personer. Personalen informeras

regelbundet om innehållet i principerna och principerna omfattar allmänna verksamhetsprinciper för hur man agerar i besvärsliga situationer. Mera detaljerade anvisningar kompletterar dessa principer och de finns tillgängliga för hela vår personal.

I Sparbanksgruppen tillåts inte korruption i någon form, och tolereras inte i affärsverksamheten eller i partnerskapsförhållandena. De företag som ingår i Sparbankernas sammanslutning samarbetar med myndigheterna för att förhindra mutor och korruption

Riskhantering

Riskkontrollen och compliancefunktionen övervakar också icke-ekonomiska risker. Compliancefunktionen ansvarar för säkerställandet av att bestämmelserna följs och överensstämelsen med kraven. En realisering av icke-ekonomiska risker skulle försvaga Sparbanksgruppens anseende och orsaka eventuell skada i såväl kundrelationerna som andra intressegrupper. Icke-ekonomiska risker är en del av de riskkartläggningar som affärsverksamheten regelbundet gör. I processerna för att utveckla nya produkter och tjänster beaktas också eventuella icke-ekonomiska risker. Riskhanteringen är en del av det dagliga arbetet och personalen utbildas i instrueras kontinuerligt om riskhanteringen.

Informationssäkerhet

Under år 2018 stärkte Sparbanksgruppen resurserna för informationssäkerheten genom att grunda en gemensam informationssäkerhetsfunktion för Gruppen. Tyngdpunktsområden i utvecklingen av informationssäkerheten är hanteringen av informationssäkerheten hos leverantörerna och i utlagda tjänster, cybersäkerhetsberedskap, tjänsternas kontinuitet och säkerställandet av informationssäkerheten och dataskyddet i det dagliga kundarbetet. Informationssäkerheten har en central roll i Sparbanksgruppens strategi och främjas med effektiv riskledning och lösningar som kan kopieras. De centrala referensramarna för informationssäkerhetens lagstiftade överensstämmelse med kraven är PSD2 och GDPR.

Verksamhet och resultat enligt affärssegment

Bankverksamhet

I bankverksamhetssegmentet ingår Sammanslutningens medlemsbanker, Sparbankernas Centralbank Finland Abp och Sp-Hypoteksbank Abp. Sparbankerna bedriver retail banking och Sparbankernas Centralbank är centralt kreditinstitut för dem. Sp-Hypoteksbank bedriver hypoteksbanksverksamhet.

Kundupplevelsen

Sparbankerna vår också år 2018 bland de bästa i fråga om kundupplevelsen i Finland. Den kundupplevelse, Sparbanksupplevelsen, som sparbankerna ger bygger på sakkunnig service, mänskliga och uppskattande möten med kunderna samt modet att svara på kundernas ekonomiska behov och vara kundernas ekonomiska partner. Sparbankerna vill också i fortsättningen svara på kundernas behov genom att kombinera en förstklassig personlig betjäning med en flexibel självbetjäning i de digitala kanalerna.

I 2018 års EPSI Rating -undersökning klarade sig Sparbankerna utmärkt bland såväl privat- som företagskunderna. Bland privatkunderna förbättrades nöjdheten från året innan och var både Finlands och Nordens näst bästa. Sparbankerna deltog i företagskundernas EPSI Rating -undersökning för första gången. Företagskundernas

nöjdhet med Sparbankerna var klart över genomsnittet i branschen och Sparbankerna kom på andra plats bland bankerna.

I Suomen Asiakkuusmarkkinointiliitto's årliga undersökning Asiakkuusindeksi var Sparbanken år 2018 bland föregångarna i såväl kundupplevelse som kundlojalitet. I undersökningen deltog 56 företag från olika branscher. Dessutom mäter Sparbankerna kontinuerligt hur de lyckas i kundförhandlingarna. År 2018 förbättrades rekommendationsindexet (NPS) klart från året innan och var 81,0 (79,6)

Kundantalets utveckling

Sparbankernas kundantal utvecklades positivt under år 2018, fastän Sparbankerna koncentrerade sig på att förädla kvaliteten. Under år 2018 ströks från kundbeståndet flera tusen s.k. passiva kunder, vars aktiva kundförhållande hade upphört redan tidigare. Sparbankernas kundantal var i slutet av år 2018 ca 483 000, av vilka företags- och firmakunder var ca 46 500. Under året fick Sparbankerna sammanlagt ca 31 000 nya kunder.

Antalet s.k. omfattande kunder som koncentrerat sina banktjänster till Sparbankerna fortsatte att öka kraftigt också år 2018. Ökningen var 6,5 % dvs. klart kraftigare än ökningen av kundantalet.

Hypoteksbanksverksamheten

Sp-Hypoteksbank Abp som hör till Sparbanksgruppen har som mål att förstärka Sparbanksgruppens verksamhetsförutsättningar via en konkurrenskraftig kapitalanskaffning och med sin egen verksamhet främja Sparbanksgruppens strategi. Sp-Hypoteksbank ansvarar för Sparbanksgruppens kapitalanskaffning med fastighetskrediter som säkerhet genom att emittera säkerställda obligationer.

Sp-Hypoteksbank har ingen självständig kundverksamhet och tjänstenätverk utan de sparbanker som hör till Sparbankernas sammanslutning förmedlar och säljer bostadskrediter till Sp-Hypoteksbank. Sparbankerna sköter också kundförhållandena lokalt.

Under räkenskapsperioden gick Sp-Hypoteksbanks verksamhet som planerat och kreditstocken hade i slutet av året ökat till 1 854 miljoner euro.

Sp-Hypoteksbank emitterade inga säkerställda obligationer under år 2018. De säkerställda obligationer som Sp-Hypoteksbank har emitterat har kreditbetyget AAA, beviljat av S&P Global Ratings.

Sparbankernas Centralbank förstärkte sin roll som leverantör av tjänster som centralt kreditinstitut

Sparbankernas Centralbank Finland Abp är en bank som ägs av Sparbankerna och som producerar olika centralkreditinstitutstjänster för Sparbankerna. Tjänsterna koncentrerar sig till betalnings- och kontoförvaltningstjänster, utgivningstjänster för Sammanslutningens betalkort samt tjänster i anslutning till likviditetshantering, refinansiering och balanshantering.

Tyngdpunkten i Sparbankernas Centralbanks verksamhet år 2018 låg på de tjänster som Sparbankerna erbjuder och vidareutvecklingen av dem.

S&P Global Ratings har beviljat Sparbankernas Centralbank de lång- och kortsiktiga kreditbetygen A- / A-2 med stabila utsikter. Kreditbetyget har inte förändrats under räkenskapsperioden och det har varit på samma nivå sedan april 2017.

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-12/2017)

Bankverksamhetens resultat före skatt var 25,0 miljoner euro (60,7). Räntenettot var 152,8 miljoner euro (142,2), en ökning med 7,5 procent. Provisionsintäkter och provisionskostnader netto uppgick till 58,1 miljoner euro (56,0), en ökning med 3,8 procent. Nettointäkterna från placeringsverksamheten och handeln uppgick till -16,7 miljoner euro (41,0). Intäkterna från placeringsverksamheten presenteras i enlighet med IFRS 9, till följd av vilket en stor del av bankernas placeringsstillgångar redovisas via resultatet och presenteras i nettointäkterna från handel. Nettointäkterna från placeringsverksamheten bildas till betydande del av de realiserade försäljningsvinsterna av finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via övrigt totalresultat. Övriga rörelseintäkter uppgick till 3,0 miljoner euro (2,6). I övriga rörelseintäkter ingår poster av engångsnatur under såväl räkenskaps- som jämförelseperioden.

Personalkostnaderna uppgick till 63,4 miljoner euro (64,0). Antalet anställda i bankverksamhetssegmentet var i slutet av räkenskapsperioden 1 098 (1 077). Övriga rörelsekostnader ökade med 9,8 procent till 104,8 miljoner (95,5). Ökningen berodde på de högre ICT-kostnaderna under perioden. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar var under räkenskapsperioden 11,1 miljoner euro (12,5)

Bankverksamhetens balansräkning var 10,9 miljarder euro (10,5), en ökning med 3,8 procent. Lån och fordringar på kunder ökade med 9,5 procent till 8,5 miljarder euro (7,8). Lån och fordringar på kreditinstitut var 91,7 miljoner euro (33,0). Insättningarna från kreditinstitut hölls på jämförelseårets nivå 228,0 miljoner euro (228,5). Insättningarna av kunder ökade för sin del med 8,1 procent till 6,9 miljarder euro (6,4).

Kapitalförvaltning och livförsäkring

Till kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentet hör Sp-Fondbolag Ab och Sb-Livförsäkring Ab. Sp-Fondbolag Ab bedriver placeringsfondverksamhet, erbjuder kapitalförvaltning och placeringsrådgivning samt är förvaltare av alternativa investeringsfonder. Sb-Livförsäkring Ab bedriver livförsäkringsverksamhet.

Sp-Fondbolag förvaltede i slutet av år 2018 14 placeringsfonder och 9 specialplaceringsfonder. Som ny fond inledde Sparbanken Miljöspecialplaceringsfond sin verksamhet 31.12.2018. Fonden placerar sina tillgångar i bolag och fonder som främjar en hållbar användning av miljön. Det fondkapital som förvaltas av Sp-Fondbolag uppgick i slutet av år 2018 till 2,2 miljarder euro (2,4). Antalet andelsägare i fonderna steg med 4,4 procent och fonderna hade i slutet av rapportperioden sammanlagt 186 905 andelsägare (179 068). Nettoteckningarna i Sparbanksfonderna uppgick under året 2018 till sammanlagt 45,6 miljoner euro (378,6). Med denna summa var Gruppens fondbolag det fjärde största bland de 25 finländska fondbolagen.

I slutet av år 2018 var placeringsfonden Sparbanken Ranta Plus den största av Sparbanksfonderna med ett kapital på 608,3 miljoner euro. Fonden var med sina 40 958 andelsägare också störst och samlade mest nytt kapital; nettoteckningarna i placeringsfonden Ranta Plus uppgick år 2018 till 81,2 miljoner euro. I slutet av år 2018 uppgick det kapital som förvaltas med Sp-Fondbolags diskretionära kapitalförvaltning till totalt 477,6 (454,6) miljoner euro.

Livförsäkringsverksamhetens försäkringsbesparingar hölls på jämförelseperiodens nivå och uppgick i slutet av året till 798,7 miljoner euro (800,5). De fondanknutna försäkringsbesparingarna uppgick

till 676,7 miljoner euro (671,2). Livförsäkringsverksamhetens premieinkomst sjönk till 132,4 miljoner euro (169,7) en nedgång på 22,0 procent från året innan. I ersättningar betalades 70,8 miljoner euro (50,4), vilket innebär en ökning med 40,4 procent jämfört med jämförelseåret. Ersättningarna inbegriper också återköp.

I juni offentliggjordes ett produktsamarbete mellan Taaleri och Sparbanksgruppen. Den första placeringslösning som baserade sig på samarbetet, Sparbanken Miljöspecialplaceringsfond lanserades i slutet av år 2018. I juni 2018 inleddes ett försäljnings-samarbete med POP Bankerna. POP Bankerna börjar sälja Sb-Livförsäkrings och Sp-Fondbolags produkter stegvis. Samarbetet startade med livförsäkringsprodukter.

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-12/2017)

Kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentets resultat före skatt var 21,5 miljoner euro (27,1).

Provisionsintäkter och provisionskostnader netto var 26,3 miljoner euro (23,4), vilket betydde en ökning med 12,4 procent. Provisionsintäkterna ökade särskilt på grund av de ökade förvaltade kapitalen.

Nettointäkterna från livförsäkringsverksamheten var 13,2 miljoner euro (15,6) och de sjönk med 15,4 procent. Nettointäkterna från livförsäkringsverksamhetens placeringsverksamhet var negativ -0,4 miljoner euro (1,4). Orsaken till att nettointäkterna från placeringsverksamheten var negativ var nedgången på aktiemarknaden under den senare hälften av år 2018.

Rörelsekostnaderna ökade med 31,8 procent till 17,6 miljoner euro (13,4). Ökningen förklaras till stor del med ökningen av ICT-kostnaderna. Personalkostnaderna uppgick till 7,2 miljoner euro (6,7). Antalet anställda inom segmentet var i slutet av räkenskapsperioden 81 (79). Övriga rörelsekostnader uppgick till 8,6 miljoner euro (6,6).

Kapitalförvaltnings- och livförsäkringsverksamhetens balansräkning var under räkenskapsperioden 840,7 miljoner euro (851,0).

Övriga funktioner

I övriga funktioner ingår Sparbanksförbundet anl, Sb-Hem Ab, Sparbankstjänster Ab och övriga bolag som konsolideras med Gruppen. Övriga funktioner bildar inte något segment som ska rapporteras.

Franchisingbolaget Sb-Hem Ab som koncentrerar sig på fastighetsförmedling växte klart snabbare än bostadsmarknaden och omsättningen steg med 35 procent och antalet bostadsaffärer med 20 procent. På bostadsmarknaden minskade antalet begagnade bostäder som fastighetsmäklarna sålde med ca tre procent. Antalet företag ökade med ett och antalet mäklare med 38 jämfört med året innan. Dessutom ökade antalet kunder som styrdes till Sparbankerna med 52 procent.

Till Sb-Hem hörde 35 företag (34) och en egen enhet. Kedjan är till antalet verksamhetsställen och till antalet objekt till salu den tredje största förmedlingskedjan i Finland.

Väsentliga händelser efter bokslutsdagen

Sparbanksgruppen undertecknade 23.1.2019 ett avtal med det amerikanska bolaget Cognizant Technology Solutions om en

förnyelse av basbankssystemet. Som en del av avtalet köper Cognizant Oy Samlink Ab:s aktier av Sparbanksgruppen.

Det nya basbankssystemet stöder Sparbankens digitala strategi och tillväxtmål på marknaden. Cognizant Technology Solutions levererar det nya systemet som baserar sig på programvaran Temenos T24 och Temenos Payment Hub (TPH) och som effektiviserar processerna och verksamheten och gör dem mera kostnadseffektiva bland annat tack vare sin skalbarhet. Investeringen är en av Sparbanksgruppens största genom tiderna. Det är fråga om ett stort ändringsprojekt där kärnan utgörs av systemförnyelsen av basbankfunktionerna, men samtidigt är det också fråga om en ändring av affärsverksamheten och verksamhetsmodellerna i en omvärld i snabb förändring.

Aktieaffären har en svag positiv inverkan på Sparbanksgruppens rörelsevinst år 2019.

Utsikter för år 2019

Omvärlden

Den reala ekonomins framåtblickande konjunkturbilder visar att tillväxten kommer att avmattas också inom den närmaste framtiden. Rörelserna i många konjunkturkänsliga marknadspriser - såsom priset på industrimetaller och olja - visar i samma riktning. Den aktuella grundsynen är att världsekonomin står inför en konjunktursvacka men att vi tillsvidare undviker en recession. Det är ändå bra att notera att det i den globala omvärlden fortfarande finns många ingredienser (bl.a. handelskrig, Brexit, situationen i Italien samt geopolitiska risker), som har försätta världsekonomin i en konjunkturedgång som är kraftigare än man förutsett.

Å andra sidan kan man också se positiva risker i den internationella ekonomin. I USA har tillväxten varit fortsatt snabb och det är möjligt att USA:s styrka håller konjunkturen i världsekonomin uppe också i fortsättningen. I Kina har man å sin sida börja stimulera penningekonomin vilket i allmänhet har haft en inverkan som stöder tillväxten i hela världsekonomin. Det kan också väntas att Feds räntehöjningstakt blir lugnare under år 2019 - särskilt om de globala tillväxtutsikterna fortsätter att bli svagare.

Enligt ECB:s senaste uppskattning skulle de första räntehöjningarna bli aktuella efter sommaren 2019. Den makroekonomiska utvecklingen i eurozonen var ändå under den andra hälften av år 2018 betydligt svagare än väntat och också inflationen ser igen ut att bli långsammare. Det är därför helt möjligt och rentav sannolikt att de första räntehöjningarna skjuts ännu längre på framtiden. Under de närmaste åren är alltså ingen betydande höjning av räntenivån i sikte i eurozonen.

I den finländska ekonomin är förändringen i konjunkturbilden tydligare än i industriländerna i genomsnitt. Hos oss ger den betydligt avsvalnade byggnadscykeln hävstångseffekt på konjunktursvängningen. Finlands BNP-ökning blir avtar som det nu ser ut till 1,4 procent år 2019 och ytterligare till 1,2 procent år 2020. Den kraftigaste fasen i sysselsättningsökningen passerades redan under första halvan av år 2018 och sysselsättningen förbättras bara en aning under åren 2019-2020. Arbetslöshetsgraden sjunker i slutet av prognosperioden till 7,0 procent. En försvagning av tillväxten och sysselsättningsutsikterna eller en möjlig ökning av ränteutgifterna kan påverka den privata konsumtionen klart mera än väntat.

Affärsverksamhetsutsikter

Marknadsräntornas låga nivå utmanar möjligheten att göra resultat även år 2019. Den låga räntenivån äventyrar ändå inte Sparbanksgruppens resultat eller kapitaltäckning. Sparbanksgruppen är solid och Gruppens riskställning är moderat.

År 2019 ligger tyngdpunkten i Sparbanksgruppens affärsverksamhet fortfarande på att förbättra konkurrenskraften och genomföra den kundcentrerade strategin. Till detta har Sparbankerna goda förutsättningar. Gruppens mål är att under år 2018 få flera kunder, kunder som koncentrerar sina bankärenden till Sparbanken.

Sparbanksgruppens resultat före skatt uppskattas vara på samma nivå som år 2018. Uppskattningen baserar sig på den

nuvarande synen på hur ekonomin kommer att utvecklas. I förväntningarna ingår osäkerhet som beror på de ekonomiska omständigheterna och som påverkar det uppskattade resultatet; särskilt när det kommer till nedskrivningar av lån och intäkterna från investeringsverksamheten.

Ytterligare information lämnas av:

Verkställande direktör, Tomi Närhinen
tfn 040 724 3896

Bokslutskommunikén är reviderad.

Meddelanden och annan företagsinformation finns på Sparbanksgruppens webbplats www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Formler för beräkning av nyckeltal:

Omsättning	Ränteintäkter, provisionsintäkter, nettointäkter från handel, nettointäkter från placeringsverksamhet, nettointäkter av livförsäkringsrörelse, övriga rörelseintäkter
Rörelseintäkter totalt	Räntenetto, provisionsintäkter och provisionskostnader, nettointäkter från handel, nettointäkter från placeringsverksamhet, nettointäkter från livförsäkringsrörelse, övriga rörelseintäkter
Rörelsekostnader totalt	Personalkostnader, övriga rörelsekostnader, avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
Kostnads-/intäktsrelation	$\frac{\text{Rörelsekostnader}}{\text{Rörelseintäkter}}$
Avkastning på eget kapital %	$\frac{\text{Räkenskapsperiodens resultat}}{\text{Eget kapital, inkl. andelen utan bestämmande inflytande (medeltal vid årets början och slut)}}$
Avkastning på totalt kapital %	$\frac{\text{Räkenskapsperiodens resultat}}{\text{Balansomslutningen (medeltal vid periodens början och slut)}}$
Soliditet %	$\frac{\text{Eget kapital (inkl. andelen utan bestämmande inflytande)}}{\text{Balansomslutningen}}$

Alternativa nyckeltal

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens (European Securities and Markets Authority, ESMA) anvisningar om alternativa nyckeltal trädde i kraft 3.7.2016. Med alternativa nyckeltal avses ett ekonomiskt nyckeltal som beskriver en historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde och som är ett annat ekonomiskt nyckeltal än de som definierats eller angivits i IFRS-normerna. Alternativa nyckeltal presenteras för att beskriva affärsverksamhetens ekonomiska utveckling och förbättra jämförbarheten mellan olika rapporteringsperioder.

Sparbanksgruppen använder inga alternativa nyckeltal som inte kan härledas från uppgifterna i halvårsrapporten och inga förändringar har ägt rum i nyckeltalen.

BOKSLUTSKOMMUNIKÉ

Sparbanksgruppens resultaträkning

(1 000 euro)	Not	1-12/2018	1-12/2017
Ränteintäkter		185 928	181 854
Räntekostnader		-33 224	-39 678
Räntenetto	4	152 704	142 176
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	5	84 486	79 159
Nettointäkter från handel		-24 332	3 156
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	4 979	39 065
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	7	13 163	15 552
Övriga rörelseintäkter	8	3 669	3 083
Rörelseintäkter totalt		234 670	282 191
Personalkostnader		-83 561	-79 781
Övriga rörelsekostnader		-101 029	-88 913
Ävskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar		-13 128	-13 999
Rörelsekostnader totalt		-197 718	-182 693
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	9	-3 868	-13 266
Andel av intresseföretagens resultat		3 323	1 977
Resultat före skatt		36 408	88 210
Inkomstskatter		-5 767	-16 316
Räkenskapsperiodens resultat		30 640	71 894
Fördelning:			
Resultat hänförligt till ägarna		30 149	70 424
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		492	1 471
Totalt		30 640	71 894

Sparbanksgruppens totalresultat

(1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017
Räkenskapsperiodens resultat	30 640	71 894
Övriga poster i totalresultatet		
Poster som inte omklassificeras till resultatet		
Vinster (/förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	998	-1 097
Totalt	998	-1 097
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet		
Förändring i fonden för verkligt värde		
Värdering till verkligt värde	-17 360	-3 906
Säkring av kassaflöde	-315	-1 038
Totalt	-17 675	-4 944
Räkenskapsperiodens totalresultat	13 963	-6 041
Fördelning:		
Resultat hänförligt till ägarna	14 831	63 384
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	-868	2 469
Totalt	13 963	65 853

Sparbanksgruppens balansräkning

(1 000 euro)	Not	31.12.2018	31.12.2017
Tillgångar			
Kontanta medel		839 592	1 118 938
Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		65 057	34 694
Lån och fordringar på kreditinstitut	11	91 988	33 181
Lån och fordringar på kunder	11	8 487 276	7 753 391
Derivatinstrument	12	51 134	53 220
Investeringsstillgångar	13	1 151 199	1 260 677
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	14	841 700	855 422
Placeringar i intressebolag		178	7 952
Materiella tillgångar		51 892	51 341
Immateriella tillgångar		35 268	28 725
Skattefordringar		13 019	3 009
Övriga tillgångar		68 826	125 555
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning	15	8 610	
Tillgångar totalt		11 705 740	11 326 105
Skulder och eget kapital			
Skulder			
Skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		20 575	25 369
Skulder till kreditinstitut	16	228 018	228 458
Skulder till kunder	16	6 940 818	6 419 543
Derivatinstrument	12	1 981	5 584
Emitterade skuldebrev	17	2 488 147	2 563 128
Skulder för livförsäkringsrörelse	18	801 796	803 130
Efterställda skulder		82 288	100 284
Skatteskulder		52 446	62 907
Avsättningar och övriga skulder		60 874	100 181
Skulder totalt		10 676 943	10 308 585
Eget kapital			
Grundkapital		20 340	20 338
Fonder		249 766	285 435
Ackumulerade vinstmedel		733 762	685 279
Sparbanksgruppens ägares andel totalt		1 003 868	991 053
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		24 929	26 467
Eget kapital totalt		1 028 796	1 017 520
Skulder och eget kapital totalt		11 705 740	11 326 105

Sparbanksgruppens kassaflödesanalys

(1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017
Kassaflöde från rörelsen		
Räkenskapsperiodens resultat	30 640	71 894
Justering för ej kassaflödespåverkande poster	71 554	4 648
Betalda inkomstskatter	-19 808	-17 702
Kassaflöde från rörelsen före förändring i fordringar och skulder	82 387	58 841
Ökning (-) eller minskning (+) av fordringar från löpande verksamhet	-724 800	-949 272
Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	77 864	136
Lån och fordringar på kreditinstitut	-67 814	3 203
Lån och fordringar på kunder	-738 247	-817 076
Investeringsstillgångar, till verkligt värde via övrigt totalresultat	-19 146	
Investeringsstillgångar, upplupet anskaffningsvärde	307	
Finansiella tillgångar som kan säljas		33 514
Finansiella tillgångar som hålls till förfall, minskning		4 660
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	-39 731	-112 659
Övriga tillgångar	61 966	-61 052
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	394 801	966 376
Skulder till kreditinstitut	-440	1 409
Skulder till kunder	525 187	314 089
Emitterade skuldebrev	-83 910	520 909
Skulder för livförsäkringsrörelse	-5 894	138 803
Övriga skulder	-40 142	-8 835
Kassaflöde från rörelsen totalt	-247 612	75 944
Kassaflöde från investeringar		
Investeringar i förvaltningsfastigheter samt materiella och immateriella tillgångar	-23 571	-21 904
Överlåtelse av förvaltningsfastigheter samt materiella och immateriella tillgångar	2 908	1 807
Kassaflöde från investeringar totalt	-20 664	-20 097
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökning		5 724
Efterställda skulder, minskningar	-17 997	-26 155
Vinstutdelning	-2 594	-2 185
Kassaflöde från finansiering totalt	-20 591	-22 616
Förändring av likvida medel	-288 866	33 231
Likvida medel i början av räkenskapsperioden	1 150 760	610 489
Likvida medel i slutet av räkenskapsperioden	861 894	1 150 760

Likvida medel består av följande poster:

Kontanta medel	839 592	1 118 938
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	22 301	31 822
Likvida medel totalt	861 894	1 150 760
Justering för ej kassaflödespåverkande poster		
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	-6 799	7 998
Förändringar i verkligt värde	10 982	-4 580
Avskrivningar och nedskrivningar av förvaltningsfastigheter samt materiella och immateriella tillgångar	15 142	17 358
Intressebolagens resultateffekt	-3 323	-1 977
Livförsäkringsrörelsens justeringar	50 182	-29 686
Realiserade vinster och förluster på förvaltningsfastigheter samt materiala och immateriella tillgångar	-395	-781
Inkomstskatter	5 767	16 316
Totalt	71 554	4 648
Erhållna räntor	200 815	193 521
Betalda räntor	44 990	52 902
Erhållen utdelning	4 058	5 156

Sparbanksgruppens kalkyl över förändringar i eget kapital

(1 000 euro)	Grundkapital	Fonden för inbetalt fritt eget kapital	Grundfond	Fonden för verkligt värde (kan säljas)	Fonden för säkringsinstrument	Reservfond	Övriga fonder	Fonder totalt	Vinstmedel	Sparbanksgruppens ägares andel totalt	Ägare utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
Eget kapital 1.1.2017	20 338	60 354	34 475	37 523	3 905	69 669	85 435	291 361	617 709	929 408	23 994	953 402
Totalresultat												
Räkenskapsperiodens vinst									70 424	70 424	1 471	71 894
Övrigt totalresultat				-4 913	-1 038			-5 951	-1 097	-7 048	998	-6 049
Totalresultat totalt				-4 913	-1 038			-5 951	69 327	63 376	2 469	65 845
Transaktioner med innehavare av andelar												
Vinstutdelning									-2 177	-2 177		-2 177
Övriga förändringar						25		25	421	445	5	450
Eget kapital totalt 31.12.2017	20 338	60 354	34 475	32 611	2 867	69 694	85 435	285 435	685 279	991 053	26 467	1 017 520

Inverkan av övergången till IFRS 9 1.1.2018				-19 612				-19 612	17 688	-1 925	-66	-1 990
Eget kapital 1.1.2018	20 338	60 354	34 475	12 998	2 867	69 694	85 435	265 823	702 967	989 128	26 402	1 015 530
Totalresultat												
Räkenskapsperiodens vinst									30 149	30 149	492	30 640
Övrigt totalresultat				-15 856	-315			-16 171	998	-15 173	-1 360	-16 533
Totalresultat totalt				-15 856	-315			-16 171	31 146	14 975	-868	14 107
Transaktioner med innehavare av andelar												
Vinstutdelning									-2 551	-2 551		-2 551
Övriga förändringar						66	48	114	1 371	1 485	-605	880
Förändringar som inte ledde till en förändring av det bestämmande inflytandet									829	829		829
Eget kapital totalt 31.12.2018	20 338	60 354	34 475	-2 858	2 552	69 760	85 483	249 766	733 762	1 003 866	24 929	1 028 795

REDOVISNINGSPRINCIPER

NOT 1: BESKRIVNING AV SPARBANKSGRUPPEN OCH SPARBANKERNAS SAMMANSLUTNING

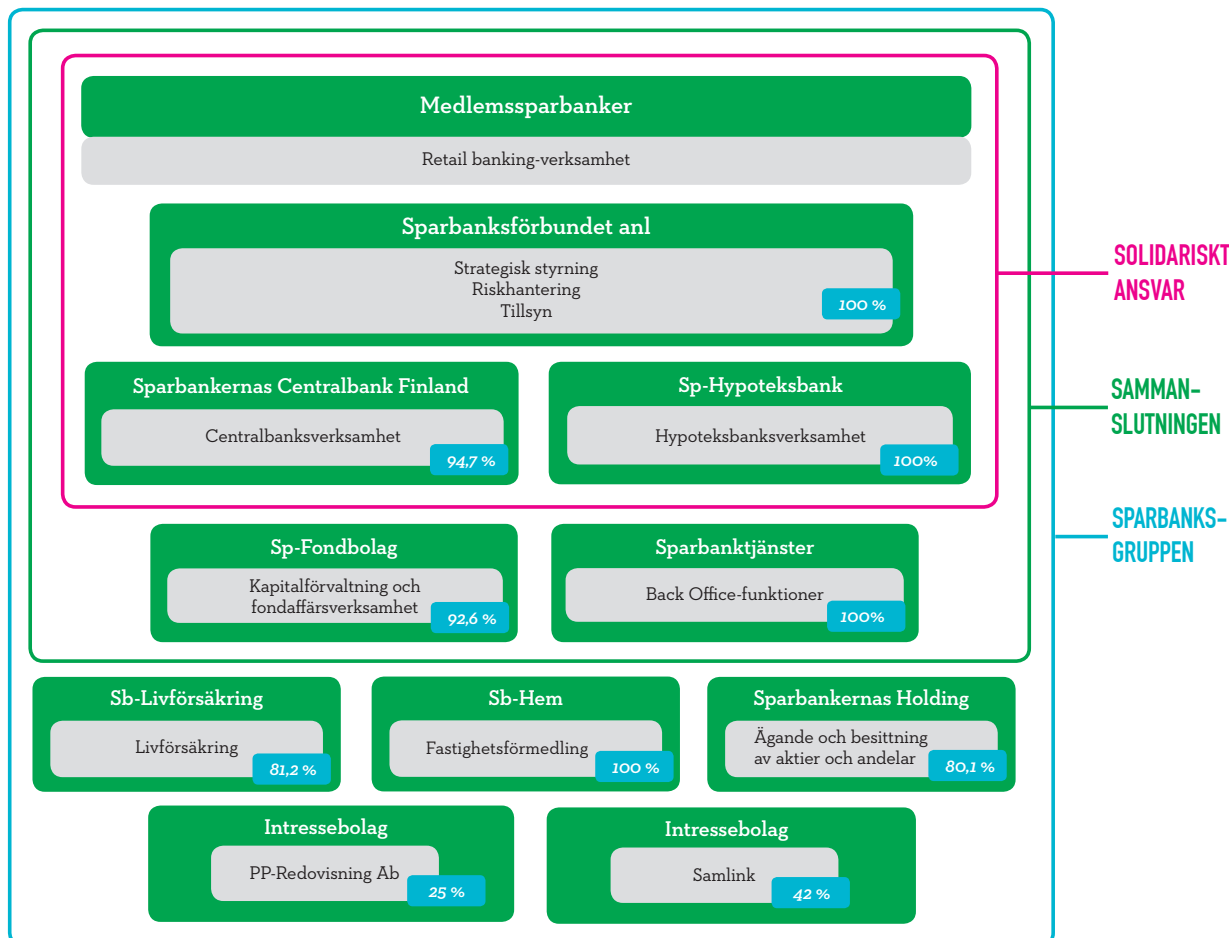
Sparbanksgruppen (nedan också "Gruppen") är Finlands äldsta bankgrupp och består av de Sparbanker som bildar Sparbankernas sammanslutning, Sparbanksförbundet som är centralinstitut samt de dotter- och intressebolag som bankerna äger tillsammans. Sparbankerna är självständiga regionala och lokala banker. Tillsammans bildar Sparbankerna en bankgrupp som förenar det lokala och det riksomfattande. Sparbankernas grunduppgift är att främja sparsamhet och sina kunders ekonomiska välbefinnande nära kunden. Sparbankerna koncentrerar sig på retail banking, särskilt dagliga ärenden, tjänster för sparande och placering samt lånande. Produkt- och tjänsteutbudet kompletteras av finansbranschens övriga tjänster och produkter som produceras tillsammans med de produktbolag som hör till Sparbanksgruppen. De produkt- och tjänstebolag som ägs av medlemssparbankerna stöder och främjar Sparbanksgruppens affärsverksamhet antingen genom de produkter de ansvarar för eller den centraliserade tjänsteproduktionen. Gruppens mest betydande produktbolag är Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp, Sb-Livförsäkring Ab, Sp-Fondbolag Ab, Sparbankstjänster Ab och Sb-Hem Ab.

De företag som hör till Sparbankernas sammanslutning (nedan också "Sammanslutningen") bildar en i lagen om en samman-

slutning av inlåningsbanker definierad ekonomisk helhet där Sparbanksförbundet anl och dess medlemskreditinstitut i sista hand ansvarar solidariskt för varandras skulder och åtaganden. Sparbankernas sammanslutning består av Sparbanksförbundet anl som är centralinstitut för sammanslutningen, 23 sparbanker, Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp samt de företag som hör till de ovan angivna finansiella företagsgrupperna, Sparbankstjänster Ab och Sp-Fondbolag Ab.

Sparbanksgruppens omfattning skiljer sig från Sparbankernas sammanslutning i det att till Sparbanksgruppen också hör andra företag än kredit- och finansinstitut eller tjänsteföretag. De mest betydande av dessa är Sb-Livförsäkring Ab och Sb-Hem Ab. Sparbanksgruppen bildar inte en koncern eller en i kreditinstitutslagen avsedd finansiell företagsgrupp eftersom Sparbanksförbundet anl och dess medlemssparbanker inte har ett sådant bestämmande inflytande gentemot varandra som avses i koncernredovisningsprinciperna, vilket betyder att ett moderföretag inte kan utses för Sparbanksgruppen.

Strukturen för Sparbankernas sammanslutning och Sparbanksgruppen omkring den beskrivs i schemat nedan (den röda helheten beskriver det solidariska ansvaret, den gröna Sparbankernas sammanslutning och den blåa Sparbanksgruppen):

Sparbanksförbundet anl köpte tillsammans med tre andra bankgrupper till lika stora delar PP-Redovisning Ab av Oy Samlink Ab den 31 augusti 2018. PP-Redovisning Ab:s verksamhetsområde är att erbjuda företag i finansbranschen och deras dotterbolag samt centralorganisationer tjänster inom ekonomiförvaltning, löneförvaltning och riskhantering samt bokförings- och redovisningstjänster samt utbildnings-, informations- och rådgivningstjänster i anslutningen till dem. Sparbanksgruppen har redan tidigare varit PP-Redovisnings kund och arrangemanget ändrar inte praxisen mellan bolagen.

Sparbanksförbundet anl verkar som det Centralinstitut som svarar för hela Sparbanksgruppens gruppstyrning och interna kontroll. I lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker bestäms att Centralinstitutet för Sparbankernas sammanslutning Sparbanksförbundet anl ska upprätta Sparbanksgruppens konsoliderade bokslut. Styrelsen för Sparbanksförbundet anl ansvarar för att bok-

slutet upprättas. Bokslutet upprättas för den ekonomiska helhet som Sparbanksgruppen bildar. Alla företag som ingår i bokslutet finns förtecknade i not 45. Alla siffror nedan är Sparbanksgruppens siffror om inte annat anges.

Sparbanksförbundet anl:s hemort är Helsingfors och dess registrerade adress är Industrigatan 33, 00510 Helsingfors.

Kopior av Sparbanksgruppens bokslut och halvårsrapporter fås på webbadressen www.sparbanken.fi/sparbanksgruppen eller på Sparbanksförbundets kontor på besöksadressen Industrigatan 33, 00510 Helsingfors.

Sparbanksförbundet anl:s styrelse godkände den 14 februari 2019 Sparbanksgruppens konsoliderade bokslut för den räkenskapsperiod som slutade 31 december 2018 och bokslutet ges andelslagets stämma för kännedom den 14 mars 2019.

NOT 2: REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänt

Sparbanksgruppens konsoliderade bokslut har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (International Financial Reporting Standards, IFRS) så som EU har godkänt standarderna.

Bokslutskommunikén 1.1.-31.12.2018 har upprättats i enlighet med IAS 34 Delårsrapportering. Bokslutskommunikéns redovisningsprinciper är till övriga delar i stort samma som i bokslutet för år 2017, men i och med införandet av IFRS 9 har redovisningsprinciperna för finansiella instrument förnyats.

Bokslutskommunikén är reviderad.

Sparbanksgruppens bokslut upprättas i euro som är gruppens bokförings- och verksamhetsvaluta. Talen anges i tusen euro om inte annat har angivits.

De viktigaste redovisningsprinciperna som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Upprättandet av bokslut i enlighet med IFRS-standarderna kräver att Sparbanksgruppens ledning gör bedömningar och uppskattningar som påverkar de tillgångar och skulder som redovisas samt andra uppgifter såsom beloppet av intäkter och utgifter. Fastän bedömningarna baserar sig på ledningens nuvarande bästa åsikt är det möjligt att utfallet avviker från de uppskattningar som använts i bokslutet.

I de redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och de osäkerhetsfaktorer som ingår i bedömningarna har inte skett andra betydande förändringar är den ECL-modell som implementerats i och med införandet av IFRS 9. Till beräkningen hör många komponenter som kräver prövning och som ledningen måste ta ställning till.

Nya och ändrade standarder som tillämpats under räkenskapsperioden

Sparbanksgruppen har från början av år 2018 tillämpat följande nya och ändrade standarder som har trätt i kraft:

Tillämpande av IFRS 9 standarden

Standarden IFRS 9 Finansiella instrument trädde i kraft 1.1.2018 och ersätter i sin helhet standarden IAS 39. Till följd av kraftträdandet ändrades redovisningsprinciperna för 2018 års ingående saldon, och påverkade samtidigt också de finansiella instrument som har redovisats tidigare räkenskapsperioder i huvudsak via klassificeringen och förväntade kreditförluster. I Gruppen har IFRS 9 inte tillämpats i förtid.

I gruppen fattades beslutet i enlighet med den princip som IFRS 9 övergångsbestämmelsen tillåter att jämförelsetalen inte justeras retroaktivt. Alla bokföringar i finansiella tillgångar eller skulder som beror på ändringen av redovisningsprinciperna redovisades via balanserade vinstmedel för övergångstidpunkten så att ändringarna inte har någon resultatpåverkan vid övergången.

De mest betydande effekterna i redovisningsprinciperna hänför sig till ändringar i klassificeringen och beräkningen av förväntade kreditförluster i enlighet med bestämmelserna i IFRS 9.

I fråga om säkringsredovisningen har man valt att i enlighet med övergångsbestämmelserna tillämpa kraven i IFRS 9 endast i den allmänna säkringsredovisningen, i fråga om portföljsäkringen fortsätter den nuvarande tillämpningen av IAS 39.

För Sb-Livförsäkring Ab tillämpas den övergångsbestämmelse som tilläts i och med IFRS 17 inom ramen för vilken övergången till IFRS 9 tilläts först 1.1.2021, samtidigt som den obligatoriska tillämpningen av IFRS 17. På Sb-Livförsäkring Ab:s finansiella tillgångar tillämpas således bestämmelser i enlighet med IAS 39 hittills.

Införandet av IFRS 9 inverkar betydligt på bankens redovisningsprinciper för klassificeringen och värderingen av finansiella tillgångar och skulder samt nedskrivningen av finansiella tillgångar. IFRS 9 påverkar dessutom andra standarder som behandlar finansiella instrument, viktigast av dem IFRS 7: Finansiella instrument: Upplysningar. Jämförelsetalen i noterna enligt IFRS 7 uppdateras i enlighet med standardens övergångsbestämmelser inte till följd av införandet av IFRS 9 och noterna är därmed inte helt jämförbara med föregående års motsvarande uppgifter i bokslutet för 2018. Effekterna av införandet av IFRS 9 redovisas direkt i balanserade vinstmedel i övergångsfasens 1.1.2018 ingående balans.

De mest betydande effekterna IFRS 9 har på Bankens kapitaltäckningsnyckeltal och kapitalbas kommer 1.1.2018 från upptagningen i balanserade vinstmedel enligt IFRS 9 övergångsbestämmelserna och ändringar i bokföringsprinciperna för balansräkningen. På kapitalbasen inverkar i fortsättningen i första hand de ändringar i förväntade kreditförluster som redovisas via resultaträkningen samt på de riskvägda posterna de ändringar i balansvärdet som sker via ändringen av de bokförda värdena.

I Sparbanksgruppen beslutades att övergångsbestämmelserna inte kommer att tas i bruk i kapitaltäckningsberäkningen utan den inverkan som orsakas av IFRS 9 beaktas genast till fullt belopp i Gruppens och bankernas kapitaltäckningsberäkning.

Ändringar i klassificeringen och värderingen

Vid beslut om klassificering och värdering av en finansiell tillgång värderas enligt IFRS 9 alla finansiella tillgångar, exklusive egetkapitalinstrument och derivat, såväl de affärsmodeller för förvaltningen av finansiella tillgångar som Banken använder som naturen av de kassaflöden som baserar sig på avtalet om instrumentet. Klassificeringen och värderingen beskrivs närmare i punkt 3.1.2. i Redovisningsprinciperna. I klassificeringen av finansiella tillgångar har kategorierna enligt IAS 39 (till verkligt värde via resultaträkningen, kan säljas, hålls till förfall samt lånefordringar och kundfordringar och övriga fordringar) ersatts med kategorier enligt IFRS 9:

- Till verkligt värde via övrigt totalresultat (fonden för verkligt värde) (FVOCI)
- Upplupet anskaffningsvärde (AC)
- Verkligt värde via resultaträkningen (FVTPL)

Klassificering och värdering av finansiella tillgångar och skulder

Klassificeringen och värderingen av finansiella tillgångar i enligt med IAS 39 och IFRS 9 på läget 1.1.2018:

(1 000 euro)	Klassificering IAS 39	Klassificering IFRS 9	Bokfört värde IAS 39 31.12.2017	Bokfört värde IFRS 9 1.1.2018
Kontanta medel	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	16 684	16 684
	Lånefordringar och kundfordringar	Till verkligt värde via resultaträkningen	1 102 254	1 102 254
Lån och fordringar på kreditinstitut	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	33 181	33 174
Lån och fordringar på allmänheten	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	7 753 055	7 753 460
	Lånefordringar och kundfordringar	Till verkligt värde via resultaträkningen	337	337
Derivatinstrument	Till verkligt värde via resultaträkningen	Till verkligt värde via resultaträkningen	53 220	53 220
Investeringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Till verkligt värde via resultaträkningen	592 413	592 413
	Finansiella tillgångar som kan säljas	Till verkligt värde via övrigt totalresultat	582 508	582 508
	Till verkligt värde via resultaträkningen	Till verkligt värde via resultaträkningen	34 694	34 694
	Investeringar som hålls till förfall	Upplupet anskaffningsvärde	41 763	41 404
	Finansiella tillgångar som kan säljas	Upplupet anskaffningsvärde	1 000	1 000
Summa tillgångar			10 211 107	10 210 146

I klassificeringen och värderingen av finansiella skulder medförde IFRS 9 inga ändringar.

Avstämningen av finansiella tillgångar mellan IAS 39 och IFRS 9 angivna i bokfört värde:

Finansiella tillgångar

(1 000 euro)	IAS 39 bokfört värde 31.12.2017	Omklassificering	Omvärdering	IFRS 9 bokfört värde 1.1.2018
Upplupet anskaffningsvärde				
Kontanta medel				
Balansräkning 31.12.2017	1 118 938			
Klassificering - till verkligt värde via övrigt totalresultat (skuldinstrument)		-1 102 254		
Omvärdering				
Balansräkning 1.1.2018				16 684
Lån och fordringar på kreditinstitut				
Balansräkning 31.12.2017	33 181			
Omvärdering			-7	
Balansräkning 1.1.2018				33 174
Lån och fordringar på allmänheten				
Balansräkning 31.12.2017	7 753 391			
Klassificering - till verkligt värde via resultaträkningen		-337		
Omvärdering			405 057	
Balansräkning 1.1.2018				7 746 803
Investeringar				
Balansräkning 31.12.2017	41 763			
Klassificering - av finansiella tillgångar som kan säljas		1 000		
Omvärdering			-359	
Balansräkning 1.1.2018				42 404
Upplupet anskaffningsvärde totalt	8 947 273	-1 101 590	40	7 845 722
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Investeringar				
Balansräkning 31.12.2017	1 175 920			
Klassificering - till verkligt värde via övrigt totalresultat (egetkapitalinstrument)		-2 196		
Klassificering - till verkligt värde via övrigt totalresultat (skuldinstrument)		-580 312		
Klassificering - till verkligt värde via resultaträkningen		-592 413		
Klassificering - upplupet anskaffningsvärde		-1 000		
Balansräkning 1.1.2018				0
Till verkligt värde via övrigt totalresultat (egetkapitalinstrument)				
Investeringar				
Balansräkning 31.12.2017				
Klassificering - av finansiella tillgångar som kan säljas		580 312		
Balansräkning 1.1.2018				580 312

(1 000 euro)	IAS 39 bokfört värde 31.12.2017	Omklassifisering	Omvärdering	IFRS 9 bokfört värde 1.1.2018
Till verkligt värde via övrigt totalresultat (egetkapitalinstrument)				
Investeringar				
Balansräkning 31.12.2017				
Klassificering - av finansiella tillgångar som kan säljas		2 196		
Balansräkning 1.1.2018				2 196
Till verkligt värde via övrigt totalresultat totalt		582 508		582 508
Till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivatinstrument	53 220			53 220
Investeringar	34 694			34 694
Balansräkning 31.12.2017	87 914			87 914
Klassificering - från kategorin upplupet anskaffningsvärde		1 102 590		1 102 590
Klassificering - av finansiella tillgångar som kan säljas		592 413		592 413
Balansräkning 1.1.2018	87 914	1 695 003		1 782 917
Till verkligt värde via resultaträkningen totalt	87 914	1 695 003		1 782 917

I och med att IFRS 9 trädde i kraft har klassificeringskraven enligt IFRS 9 tillämpats på följande sätt på de finansiella tillgångar vars klassificering har förändrats till följd av tillämpningen av IFRS 9:

- Skuldinstrument som tidigare klassificerades som att de kan säljas men för vilka kassaflödekriterierna inte kan anses uppfyllas
 - o Sparbanksgruppen hade när klassificeringen gjordes skuldinstrument för vilka kriterierna för kassaflöde inte fylldes så att investeringarna skulle ha kunnat klassificeras så att de värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat. De här skuldinstrumenten har klassificerats så att de värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Det sammanlagda värdet av sådana skuldinstrument i Sparbanksgruppens balansräkning var vid övergången 42,6 miljoner euro.
- Fondplaceringar
 - o I Sparbanksgruppen hade fondplaceringarna enligt IAS 39 klassificerats som att de kan säljas. Fondplaceringarna räknas enligt IAS 32 som skuld så att kriterierna för kassaflöde inte kan anses fyllas för de här fondplaceringarna. Till följd av detta klassificeras de här placeringarna i enlighet med IFRS 9 till verkligt värde via resultaträkningen. 1.1.2018 uppgick de fonder som omfattas av klassificeringsändringen till 532,5 miljoner euro.
- Egetkapitalinstrument som klassificeras som att de ska värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat
 - o Sparbanksgruppen har beslutat värdera strategiskt viktiga aktier vid övergången oåterkalleligt till verkligt värde via övrigt totalresultat så att ändringar i det verkliga värdet som redovisats i totalresultatet inte i något skede redovisas via resultatet när man avstår från de här aktierna. I enlighet med IAS 39 har de här aktierna klassificerats som att de kan säljas. Strategiskt viktiga aktier omfattar Gruppens interna innehav.

Till följd av IFRS 9 har Sparbanksgruppen inga finansiella tillgång-

ar eller skulder vars klassificering har ändrats så att de värderas till upplupet anskaffningsvärde eller vars klassificering har ändrats så att de flyttas bort från gruppen som värderas till verkligt värde via resultatet så att de värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Ändringar i beräkningen av nedskrivningar

IFRS 9 medförde en ny mall för beräkningen av nedskrivning av förväntade kreditförluster och ersatte samtidigt den princip för eventuella nedskrivningar som användes i IAS 39. Beloppet av förväntad kreditförlust räknas genom att bedöma den kreditrisk som är förknippad med den finansiella tillgången och särskilt om den finansiella tillgångens kreditrisk har ökat betydligt efter den ursprungliga redovisningen. Förväntad kreditförlust (ECL) redovisas för skuldinstrument som har klassificerats som upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat, inklusive också kreditlöften, givna garantier och kundfordringar.

I beräkningen av förväntade kreditförluster används mallar på gruppnivå som i regel baserar sig på PD/LGD-beräkning. Centrala faktorer i mallarna är den sannolikhet för försummelse som baserar sig på kreditklassificeringar dvs Probability of Default (PD) samt förlustandelen dvs Loss Given Default (LGD), i beräkningen av vilken har beaktats de säkerheter som är tillgängliga för avtalet. Framtidsutsikterna beaktas genom att beräkna olika scenarier med hjälp av de ekonomiska lägen som Gruppens chefsekonom har skapat.

Om kreditrisken inte har ökat betydligt efter att en kredit beviljades räknas de förväntade kreditförlusterna baserat på 12 månaders förväntade kreditförlust. Om kreditrisken har ökat betydligt efter att en kredit beviljades räknas nedskrivningarna baserat på den förväntade kreditförlusten under kreditens livscykel. Ökningen av kreditrisken är betydande om ett avtal har smärre dröjsmål (30-90 dagar) eller avtalets kreditklass har försvagats antingen absolut eller relativt jämfört med avtalets begynnelsestidpunkt. En bank som hör till Gruppen kan också på redovisa en för en kundrelation betydande ökning av kre-

ditriska baserat på övriga faktorer som banken kan överväga. Definitionen av insolvens är enhetlig i all myndighetsrapportering som Gruppen gör.

Sparbanksgruppens förväntade kreditförluster var 43,9 miljoner euro 1.1.2018 och 36,0 miljoner euro 31.12.2018. De förväntade kreditförlusterna under övergångsperioden som presenterades i bokslutet 2017 har preciserats till följd av den ändrade

beräkningsmodellen. Inverkan av de förväntade kreditförluster 1.1.2018 som angavs i bokslutet 2017 var 50,5 miljoner euro och efter den preciserade beräkningsmodellen 43,9 miljoner euro. Den ändring som beror på preciseringen av beräkningsmodellen var 6,7 miljoner euro minskade de förväntade kreditförlusterna med 6,7 miljoner jämfört med den ingående balansen 1.1.2018.

(1 000 euro)	1.1.2018	1.1.2018	31.12.2018	31.12.2018
Sparbanksgruppens förväntade kreditförluster per kategori av finansieringstillgångar	Pääomat	ECL	Pääomat	ECL
Upplupet anskaffningsvärde (AC)	7 845 722	40 680	8 636 881	31 968
Till verkligt värde via övrigt totalresultat (fonden för verkligt värde) (FVOCI)	582 508	1 256	585 541	1 380
Totalt	8 428 230	41 936	9 222 422	33 348

Avstämning av eget kapital mellan IAS 39 och IFRS 9

De förändringar som skett vid övergången till IFRS 9 redovisas inom ramen för de övergångsbestämmelser som IFRS 9 tillåter i

tidigare räkenskapsperioders vinstmedel eller i övriga fonder. De mest betydande noteringarna i eget kapital visas i tabellen nedan inklusive avstämning av nedskrivningarna av finansiella tillgångar mellan IAS 39 och IFRS 9.

(1 000 euro)	31.12.2017	Ändring	1.1.2018
Fonden för verkligt värde	32 611		
Omvärdering			
IFRS 9 förväntade kreditförluster som klassificeras till verkligt värde via övrigt totalresultat		1 256	
Totalt			1 256
Omklassificering			
Överföring från fonden för verkligt värde			
Fordringsbevis		-1 983	
Aktier och andelar		-23 570	
Överföring från fonden för verkligt värde totalt			-25 553
Totalt			-25 553
Övergångens skatteeffekt		4 859	
Fonden för verkligt värde totalt	32 611	-19 438	13 173
Balanserad vinst (-förlust)	685 279		
Omvärdering			
Upplösning av nedskrivningar			
IAS 39 gjorda nedskrivningar		29 053	
IAS 39 nedskrivningar av grupper av fordringar		11 084	
Upplösning av nedskrivningar totalt			40 137
Förväntade kreditförluster			
IFRS 9 förväntade kreditförluster utlåning		-40 321	
IFRS 9 förväntade kreditförluster klassificeras som upplupet anskaffningsvärde		-359	
IFRS 9 förväntade kreditförluster klassificeras som till verkligt värde via övrigt totalresultat		-1 256	
IFRS 9 poster utanför balansräkningen		-1 921	
Förväntade kreditförluster totalt			-43 856
Totalt			-3 719
Omklassificering			
Överföring fonden för verkligt värde			
Fordringsbevis		1 983	
Aktier och andelar		23 570	
Överföring fonden för verkligt värde totalt			25 553
Totalt			25 553
Övergångens skatteeffekt		-2 309	
Balanserad vinst (-förlust)	685 279	19 525	704 805
Eget kapital totalt*	1 017 520	88	1 017 608

* Eget kapital per 1.1.2018 inklusive också övriga poster i eget kapital. I beräkningen beskrivs IRFS 9-övergångens inverkan på fonden för verkligt värde och den balanserade vinsten (-förlusten).

IFRS 15 Försäljningsintäkter

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder trädde i kraft 1.1.2018. EU godkände standarden i oktober 2016. Den ersatte de tidigare standarderna IAS 18 och IAS 11 och de hänförliga tolkningsuttalandena. Sparbanksgruppen tog standarden i bruk när det blev obligatoriskt 1.1.2018. IFRS 15 innehåller en väg-

ledning i fem steg avseende redovisning av intäkter; till vilket värde och när intäkter ska redovisas. En intäkt redovisas när kontrollen övergått till kunden över tid eller vid en tidpunkt när de prestationsåtaganden som hör till avtalet uppfyllts.

IFRS 15 inverkar inte på intäktsföringen av finansiella instrument eller försäkringar och gäller närmast olika provisionsin-

täkter. Sparbanksgruppens tre största provisionsintäktsposter består av kreditgivning, betalningsrörelse och provisioner på fonder. Provisioner på utförandet av en åtgärd eller tjänster intäktsförs den när åtgärden eller tjänsten har utförts. För provisioner som gäller flera år intäktsförs den andel som hör till räkenskapsperioden. I fråga om tjänsterna kan uppfyllandet av de prestationsåtaganden som hör till kundavtalet klart verifieras och i intäktsföringen kommer inga ändringar vid övergången till IFRS 15. Gruppen har med beaktande av affärsverksamhetens omfattning mycket lite sådana intäkter som standardändringen väntas påverka. Till Sparbanksgruppens produkter eller tjänster hör inga repoavtal, garantier, returneringsrätter som kunde inverka på tiden för eller beloppet av intäktsföringen.

Intäktsföringen av ränte- och utdelningsintäkter baserar sig i fortsättningen på IFRS 9 och i grunderna för intäktsföringen sker inga förändringar jämfört med den nuvarande standarden IAS 18. Övergången till IFRS 15 inverkar inte på Sparbanksgruppens resultat.

Ändringar i IFRS 4 Försäkringsavtal - Applying IFRS 9 Financial Instruments with IFRS 4 Insurance Contracts

Förändringarna bemöter branschens oro för de olika tidpunkterna för ibruktagandet. I standarden introduceras två alternativa tillvägagångssätt för att reducera tillfällig mismatch i redovisningen och volatilitet. Sparbanksgruppen har beslutat ta i bruk övergångsbestämmelsen för Sb-Livförsäkring Ab:s finansiella tillgångar så att inledningen av IFRS 9 för bolaget passas ihop med ikraftträdandet av IFRS 17.

Förändringar i IAS 40 Förvaltningsfastigheter - Transfers of Investment Property

Ändringarna förtydligar att enbart förändringarna i ledningens avsikter inte indikerar att skett det ett byte av förvaltningsfastighetens användningsområde. Även exemplen som illustrerar ändring i användningsområdet har kompletteras att omfatta såväl fastigheter under uppförande som uppförda fastigheter. Standardändringen har inte haft någon betydande inverkan på Sparbanksgruppens bokslut.

Årliga förbättringar av IFRS, 2014-2016 förbättringscykeln

Processen med årliga förbättringar möjliggör att mindre och icke-brådskande ändringar till standarderna kan sammanslås och utfärdas årligen i ett paket. Förbättringscykeln innehåller ändringar till IFRS 1 och IAS 28. Deras effekter varierar beroende på standard men är inte betydande.

Hur övergångsfasen inverkar på Sparbanksgruppens balansräkning:

Avstämning vid övergången till IFRS 16:

(1 000 euro)	31.12.2018
Övriga leasingansvar i bokslutet 31.12.2018	15 905
Övriga leasingansvars diskonterade värde 1.1.2019	14 311
IFRS 16 lättnader	
Korta leasingavtal	-488
Tillgångar med lågt värde	-810
Redovisad tillgång med nyttjanderätt 1.1.2019	13 013
Redovisad skuld som gäller tillgång med nyttjanderätt 1.1.2019	13 013

Tolkningsuttalande IFRIC 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration

När ett förutbetalt belopp i utländsk valuta ska utbetalas eller erhållas för tillgång, kostnad eller intäkt, IAS 21 Effekterna av ändrade valutakurser tar inte ställning till, att hur definierade dagen för omräkningen. Tolkningsutlåtandet klargör, att transaktionsdagen är den första dag då ett företag redovisar en förskottsbetalning eller en förutbetald intäkt. Om en affärshändelse utgörs av flera förskottsbetalningar, ska transaktionsdagen fastställas skilt för varje enskild betalning. Standardändringen har ingen betydande inverkan på Sparbanksgruppens bokslut eftersom Gruppen har mycket lite tillgångar och/eller affärshändelser i utländsk valuta.

Nya och ändrade standarder och tolkningsuttalanden med framtida tillämpning

Sparbanksgruppen har ännu inte tillämpat följande nya och ändrade standarder och tolkningsuttalanden som utgetts av IASB. Koncernen kommer att börja tillämpa dessa när respektive standard eller tolkningsuttalande träder ikraft, eller om ikraftträdande-tidpunkten inte är räkenskapsperiodens första dag, fr.o.m. början av följande räkenskapsår.

* = bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning i EU 31.12.2018

IFRS 16 Leasingavtal (ska tillämpas för räkenskapsperioder som inleds den 1 januari 2019 eller senare.

Införande av standard IFRS 16 Leasingavtal

IFRS 16 Leasingavtal trädde i kraft 1.1.2019. Sparbankerna har under övergångsfasen tillämpat ett förenklat synsätt och jämförelseuppgifterna har inte justerats.

Före övergångsfasen för IFRS 16 1.1.2019 hade Sparbanksgruppen inte haft några finansiella leasingavtal i enlighet med IAS 17 och IFRIC 4. Nedan punkt Bokslutsprinciper fr.o.m. 1.1.2019 beskrivs Sparbanksgruppens nya redovisningsprinciper gällande leasingavtal. Under övergångsfasen redovisades som leasingkulde de leasingbetalningar som återstod av leasingavtalet 1.1.2019 diskonterade till nuvärdet. Som diskontoränta användes övergångsfasens tilläggs-kreditränta, vilket är den ränta med vilken Sparbankernas Centralbank ger finansiering till gruppens Sparbanker. Som värde på alla tillgångar med nyttjanderätt redovisades ett belopp som motsvarar leasingkulden. Övergången till IFRS 16 hade ingen inverkan på resultatet eller föregående räkenskapsperioders vinstmedel.

LEASINGAVTAL

Sparbanksgruppen som leasstagare

När ett avtal ingås och när villkoren förändras bedömer Sparbanksgruppen om det i avtalet ingår ett leasingavtal. Bedömningen görs för varje separat leasingavtalskomponent i avtalet. Avtalet är ett leasingavtal om avtalet ger rätten till bestämmanderätt om en preciserad tillgång för användningstiden och mot ett visst vederlag. Avtalet ger bestämmanderätt om:

- Avtalet har en identifierad och separat/självständig tillgång.
- Avtalet ger rätten att till alla väsentliga delar få den ekonomiska nytta användningen av tillgången ger under hela användningstiden.
- Avtalet ger rätten att styra tillgångens användningssätt och användningssyfte.

När ett avtal börjar är leasingkulden nuvärdet av de leasingbetalningar som ska betalas under leasingtiden. Betalningarna består av fasta och rörliga betalningar som beror på indexet. Leasingkulden värderas senare till upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden. Leasingkuldens belopp omvärderas om de kommande leasingvederlagen ändras baserat på den i avtalet bestämda index- eller prisändringen, leasingtiden eller det garanterade restvärdet förändras eller om man beslutar använda avtalets köpoption. Om leasingkuldens belopp justeras i anslutning till en omvärdering görs en lika stor justering också i tillgången med nyttjanderätt.

Leasingtiden börjar vid den tidpunkt som bestämts i leasingavtalet. Leasingavtalets sluttidpunkt är den avtalsenliga sluttidpunkten. Leasingtiden bedöms på nytt om avtalets fortsättningsoption används på ett annat sätt än ursprungligen bedömts. Om ett leasingavtal gäller tillsvidare är sluttidpunkten den tidigaste möjliga uppsägningstiden enligt avtalet. Ett undantag är fastigheter och lägenheter där läget bestämmer sluttiden. För de hyresobjekt som finns i Sparbanksgruppens strategiska tillväxtcentra eller betydelsefulla regioncentra är hyrestiden tre år. För fastigheter och lägenheter på andra platser är hyrestiden ett år. Som diskontoränta används den ränta till vilken Sparbankernas Centralbank ger finansiering till Sparbanksgruppens banker.

Värdet på tillgång med nyttjanderätt vid avtalets början är leasingkulden plus betalningarna till leasegivaren före dagen då avtalet börjar, de uppskattade utgifterna för återställande i slutet av leasingperioden samt de initiala nödvändiga utgifterna. Tillgången med nyttjanderätt värderas senare till anskaffningsvärdet och avskrivningar görs enligt leasingperioden

Sparbanksgruppen redovisar leasingavtal som en tillgång med nyttjanderätt i posten "Tillgångar med nyttjanderätt" och skulden i posten "Reserver och andra skulder".

Sparbanksgruppens leasingavtalsobjekt kan indelas i följande poster:

- Maskiner och inventarier
- Fastigheter
- Lägenheter
- Datasystem
- Övriga

Korta leasingavtal och tillgångar med lågt värde

IFRS 16 innehåller två lättnader gällande redovisning och värdering. Sparbanksgruppen har valt att leasingavtal på högst 12 månader och tillgångar värda högst 5 000 euro inte redovisas som tillgång med nyttjanderätt och ingen leasingkulda redovisas för dem. Sparbanksgruppen redovisar dessa korta leasingavtal och tillgångar med lågt värde som kostnad under leasingtiden

Sparbanksgruppen som leasegivare

Sparbanksgruppen är inte leasegivare av finansieringsleasingavtal. Tillgångar som är uteslagna med ett operationellt leasingavtal tas upp i posten "Investeringsstillgångar" (förvaltningsfastigheter) eller "Materiella tillgångar" och leasinginkomsten upptas som jämna poster under leasingtiden i resultaträkningens post "Nettointäkter från placeringsverksamhet" eller "Övriga rörelseintäkter". I Sparbanksgruppen är tillgångar som är uteslagna med operationellt leasingavtal bl.a. bostadsfastigheter som banken äger.

IFRIC 23 Uncertainty over Income Tax Treatments (ska tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2019 eller senare).

Tolkningen förtydligar redovisningen i situationer där ett företags skattebehandling fortfarande väntar på godkännande av skattemyndigheten. Den väsentliga frågan är att bedöma om skattemyndigheten kommer att godkänna den lösning företaget valt. När detta övervägs antas att skattemyndigheten har åtkomst till all behörig information vid bedömningen av lösningen. Standardändringen har som det nu ser ut ingen betydande inverkan på Sparbanksgruppens bokslut.

Ändringar i IFRS 9 Prepayment Features with Negative Compensation (ska tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2019 eller senare).

Ändringarna gör det möjligt att värdera en del finansiella instrument som möjliggör betalning före förfallodagen till upplupet anskaffningsvärde. Standardändringen har som det nu ser ut ingen betydande inverkan på Sparbanksgruppens bokslut.

Ändringar i IAS 28 Long-term Interests in Associates and Joint Ventures* (ska tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2019 eller senare).

Ändringarna förtydligar att IFRS 9 tillämpas på sådana långvariga andelar i intresse- eller samriskföretag som bildar en del av nettoinvesteringen i intresse- eller samriskföretaget. Standardändringen har som det nu ser ut ingen betydande inverkan på Sparbanksgruppens bokslut.

Ändringar i IAS 19 Plan Amendment, Curtailment or Settlement* (ska tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2019 eller senare)

Ändringarna förtydligar att vid en ändring eller minskning av ett förmånsbestämt arrangemang eller när skyldigheten fullgörs använder företaget uppdaterade försäkringsmatematiska antaganden för att bestämma periodens tjänstgöringskostnad och nettoränta. Inverkan av den övre gränsen på en tillgång som beror på arrangemanget beaktas inte i beräkningen av den vinst eller förlust som fullgörandet av förpliktelsen orsakar utan den behandlas som en separat post i övrigt totalresultat. Standardändringen bedöms inte ha någon betydande inverkan på Sparbanksgruppens bokslut.

Årliga förbättringar av IFRS*, 2015-2017 förbättringscykeln (tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2019 eller senare)

Processen med årliga förbättringar möjliggör att mindre och icke-brådskande ändringar till standarderna kan sammanslås och utfärdas årligen i ett paket. Förbättringscykeln innehåller ändringar till IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 och IAS 23.

Amendments to References to Conceptual Framework in IFRS Standards* (tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2020 eller senare)

Det förnyade ramverket samlar det tänkande som IASB använt i de standarder som tagits i bruk de senaste åren. Det begreppsliga ramverket tjänar i huvudsak som IASB:s redskap i utvecklingen av standarderna samt stöder IFRS Interpretations Committee i tolkningen av standarderna. Ramverket upphäver inte kraven i de enskilda IFRS-standarderna.

Ändringar i IFRS 3 Definition of a Business* (tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2020 eller senare)

Med ändringarna reducerades och förtydligades definitionen av rörelse. De tillåter också en förenklad bedömning om man

förvärvat en rörelse eller en grupp tillgångar. Standardändringen bedöms inte ha någon betydande inverkan på Sparbanksgruppens bokslut.

Ändringar i IAS 1 och IAS 8 Definition of Material* (tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2020 eller senare)

Ändringarna klargör definitionen av väsentlighet samt ger anvisningar om den. Dessutom har förklaringarna av definitionen förbättrats. Syftet med ändringarna är också att säkerställa att definitionen är konsekvent i alla IFRS-standarder. Standardändringen bedöms inte ha någon betydande inverkan på Sparbanksgruppens bokslut.

IFRS 17 Försäkringsavtal (tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2022 eller senare).

Den nya standarden gäller försäkringsavtal och hjälper investerare och andra att bättre förstå försäkrarnas utsatthet för risker samt förstå deras lönsamhet och ekonomiska ställning. Standarden ersätter IFRS 4. I Sparbanksgruppen omfattas Sb-Livförsäkring Ab:s försäkringsavtal av IFRS 17. Förberedelserna för de förändringar som den nya standarden medför har inletts.

PERIODENS RESULTAT

NOT 3: SEGMENTINFORMATION

Sparbanksgruppen rapporterar segmentinformationen i enlighet med standarden IFRS 8. Enligt IFRS 8 utgör rapporteringen till den högsta operativa beslutsfattaren grunden för segmentrapporteringen. Segmentindelningen för den information som i bokslutet tas upp baserar sig således på samma indelning som används i ledningsrapporteringen.

Sparbanksgruppens högsta operativa beslutsfattare är Sparbanksförbundet anl:s styrelse. Sparbanksförbundet anl är Centralinstitut för Sparbankernas sammanslutning och enligt Sparbanksförbundet anl:s stadgar svarar Centralinstitutets styrelse i första hand för allokeringen av Sparbanksgruppens resurser och bedömningen av resultatet.

De segment som Sparbanksgruppen rapporterar är Bankverksamhet och Kapitalförvaltning och livförsäkring. Den verksamhet som inte ingår i de segment som rapporteras ges med avstämningskalkyler.

I bankverksamhetssegmentet ingår medlemssparbankerna, Sparbankernas Centralbank Finland Abp och Sp-Hypoteksbank Abp. Sparbankerna bedriver retail banking. Sparbankernas Centralbank är medlemsbankernas centralbank. Sp-Hypoteksbank Abp bedriver hypoteksbanksverksamhet. Bankverksamhetens mest betydande intäktsposter är räntenetto, provisionsintäkter och intäkter från placeringsverksamhet. De mest betydande kostnadsposterna är personalkostnader och övriga rörelsekostnader.

I kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentet ingår Sp-Fondbolag Ab samt Sb-Livförsäkring Ab. Sp-Fondbolag bedriver förvaltning av placeringsfonder samt kapitalförvaltning. Sb-Livförsäkring Ab bedriver livförsäkringsverksamhet. Kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentets mest betydande intäktsposter är provisionsintäkter, premieinkomst samt intäkter från placeringsverksamheten. De mest betydande kostnadsposterna är provisionskostnader, ersättningskostnader, personalkostnader och övriga rörelsekostnader.

Segmentrapporteringen upprättas på grundval av Sparbanksgruppens redovisningsprinciper.

Gruppens interna transaktioner elimineras inom och mellan de segment som rapporteras. Eliminering av anskaffningsvärde, innehav utan bestämmande inflytande och övriga gruppinterna arrangemang ingår i de elimineringar som anges med avstämningskalkyler.

Prissättningen mellan segmenten baserar sig på marknadspriser.

I enlighet med IFRS 8 ska Sparbanksgruppen upplysa om intäkterna från transaktionerna med en enskild extern kund överskrider 10 % av Gruppens intäkter. Sparbanksgruppen har inte några kunder vars intäkter skulle överskrida 10 % av Gruppens intäkter.

Resultaträkning 2018 (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Segment som rapporteras totalt
Räntenetto	152 787	-57	152 730
Provisionsintäkter och -kostnader	58 141	26 317	84 458
Nettointäkter från handel och placeringsverksamhet	-16 726	-398	-17 124
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse		13 163	13 163
Övriga rörelseintäkter	3 026	83	3 109
Rörelseintäkter totalt	197 228	39 108	236 336
Personalkostnader	-63 475	-7 177	-70 652
Övriga rörelsekostnader och avskrivningar totalt	-115 916	-10 417	-126 333
Rörelsekostnader totalt	-179 391	-17 594	-196 985
Andel av intressebolagets resultat	-3 885		-3 885
Resultat före skatt	13 951	21 515	35 466
Inkomstskatter	-1 586	-4 140	-5 727
Resultat	12 365	17 374	29 739
Balansräkning 2018			
Kontanta medel	839 592		839 592
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	44 482		44 482
Lån och fordringar på kreditinstitut	91 684		91 684
Lån och fordringar på kunder	8 488 196		8 488 196
Derivatinstrument	51 134		51 134
Investeringstillgångar	1 189 070		1 189 070
Tillgångar i livförsäkringsrörelse		826 338	826 338
Övriga tillgångar	160 625	14 328	174 952
Tillgångar totalt	10 864 783	840 666	11 705 449
Skulder till kreditinstitut	228 018		228 018
Skulder till kunder	6 943 977		6 943 977
Derivatinstrument	1 981		1 981
Emitterade skuldebrev	2 488 146		2 488 146
Skulder för livförsäkringsrörelse		810 359	810 359
Efterställda skulder	82 200		82 200
Övriga skulder	97 966	10 932	108 898
Skulder totalt	9 842 289	821 291	10 663 580
Personalantal i slutet av år	1 098	81	1 179

Avstämningar: (1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017
Intäkter		
Sammanlagda intäkter för segment för vilka information ska lämnas	236 336	282 182
Icke allokerade intäkter, övriga funktioner	-1 685	9
Sparbanksgruppens intäkter totalt	234 651	282 191
Resultat		
Sammanlagt resultat för segment för vilka information ska lämnas	29 739	71 517
Icke allokerade poster	905	377
Sparbanksgruppens resultat totalt	30 645	71 894
	31.12.2018	31.12.2017
Tillgångar		
Sammanlagda tillgångar i segment för vilka information ska lämnas	11 705 449	11 321 572
Icke allokerade tillgångar, övriga funktioner	291	4 533
Sparbanksgruppens tillgångar totalt	11 705 740	11 326 105
Skulder		
Sammanlagda skulder för segment för vilka information ska lämnas	10 663 580	10 290 034
Icke allokerade skulder, övriga funktioner	13 364	18 551
Sparbanksgruppens skulder totalt	10 676 943	10 308 585

Resultaträkning 2017 (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Segment som rapporteras totalt
Räntenetto	142 158	-14	142 143
Provisionsintäkter och -kostnader	56 015	23 412	79 427
Nettointäkter från handel och placeringsverksamhet	41 047	1 371	42 418
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse		15 552	15 552
Övriga rörelseintäkter	2 557	85	2 642
Rörelseintäkter totalt	241 777	40 406	282 182
Personalkostnader	-63 966	-6 731	-70 696
Övriga rörelsekostnader	-103 840	-6 620	-110 460
Rörelsekostnader totalt	-167 806	-13 350	-181 156
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	-13 266		-13 266
Resultat före skatt	60 705	27 055	87 761
Inkomstskatter	-10 831	-5 413	-16 244
Resultat	49 874	21 643	71 517
Balansräkning 2017			
Kontanta medel	1 118 938		1 118 938
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	9 325		9 325
Lån och fordringar på kreditinstitut	32 961		32 961
Lån och fordringar på kunder	7 754 952		7 754 952
Derivatinstrument	53 220		53 220
Investeringstillgångar	1 298 390		1 298 390
Tillgångar i livförsäkringsrörelse		840 060	840 060
Övriga tillgångar	202 796	10 931	213 727
Tillgångar totalt	10 470 581	850 991	11 321 572
Skulder till kreditinstitut	228 458		228 458
Skulder till kunder	6 422 745		6 422 745
Derivatinstrument	5 584		5 584
Emitterade skuldebrev	2 563 128		2 563 128
Skulder för livförsäkringsrörelse		812 963	812 963
Efterställda skulder	100 200		100 200
Övriga skulder	149 128	7 829	156 956
Skulder totalt	9 469 243	820 791	10 290 034
Personalantal i slutet av år	1 077	79	1 156

NOT 4: RÄNTENETTO

(1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017
Ränteintäkter		
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	4 408	4 366
Lån och fordringar på kreditinstitut	532	576
Lån och fordringar på kunder	140 100	135 608
Fordringsbevis	13 019	14 782
Derivatinstrument		
Skyddande	26 486	24 559
Andra än skyddande derivat		216
Övriga	1 382	1 747
Totalt	185 928	181 854
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-3 762	-4 380
Skulder till kunder	-14 680	-18 453
Derivatinstrument		
Skyddande	-2 989	-2 864
Andra än skyddande derivat		-1
Emitterande skuldebrev	-9 526	-11 229
Efterställda skulder	-2 008	-2 526
Övriga	-260	-225
Totalt	-33 224	-39 678
Räntenetto	152 704	142 176

NOT 5: PROVISIONSINTÄKTER OCH -KOSTNADER, NETTO

(1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017
Provisionsintäkter		
Kreditgivning	22 068	20 717
Insättningar	424	827
Betalningsrörelse	33 031	31 033
Värdepappersförmedling	993	2 012
Fonder	26 559	23 574
Kapitalförvaltning	491	145
Juridiska uppdrag	3 791	3 532
Förvarsavgifter för värdepapper	1 715	1 109
Förmedling av försäkringar	1 809	1 773
Garantier	1 504	1 355
Övriga	2 724	2 578
Totalt	95 110	88 655
Provisionskostnader		
Betalningsrörelse	-3 339	-3 201
Värdepapper	-1 204	-1 339
Fonder	-184	-123
Kapitalförvaltning	-744	-709
Övriga*	-5 152	-4 125
Totalt	-10 623	-9 497
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	84 486	79 159

* av vilka mest betydande är kostnaderna för sam användningen av bankautomater 1 964 tusen euro (1 815 tusen euro).

NOT 6: NETTOINTÄKTER FRÅN PLACERINGSVERKSAMHET

(1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017
Finansiella tillgångar som redovisats via övrigt totalresultat (Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas)		
Fordringsbevis		
Realisationsvinster och -förluster	-84	310
Överfört till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	3 888	4 103
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar till dessa		-145
Fordringsbevis totalt	3 804	4 267
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster		1 563
Överfört till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde		31 167
Nedskrivningar		-160
Utdelningsintäkter	11	5 156
Aktier och andelar totalt	11	37 726
Totalt	3 816	41 993
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter		
Hyses- och utdelningsintäkter	6 997	7 106
Realisationsvinster och -förluster	960	367
Övriga intäkter från förvaltningsfastigheter	164	82
Vederlags- och skötselkostnader	-4 912	-5 091
Avskrivningar och nedskrivningar av förvaltningsfastigheter	-2 014	-5 353
Hyeskostnader för förvaltningsfastigheter	-31	-39
Totalt	1 164	-2 928
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	4 979	39 065

NOT 7: NETTOINTÄKTER FRÅN LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017
Premieinkomst		
Sparbanksgruppens andel	132 405	169 683
Återförsäkrarnas andel	-294	-253
Nettointäkter från placeringsverksamheten*	-49 295	37 348
Ersättningskostnader		
Utbetalda ersättningar	-70 796	-50 426
Förändring i ersättningsansvar	-3 093	-2 124
Förändring i försäkringsskuld		
Förändring i premieansvar	6 062	-136 390
Övriga	-1 826	-2 286
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse totalt	13 163	15 552
*Nettointäkter från placeringsverksamhet		
Räntenetto	120	192
Utdelningsintäkter	476	473
Realiserade försäljningvinster och -förluster	824	-259
Orealiserade värdeändringar	-49 304	27 032
Övriga placeringar	290	393
Nettointäkter från valutaverksamhet	184	-98
Nettointäkter från fondanknutna kundmedel	-1 886	9 615
Totalt	-49 295	37 348

NOT 8: ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

(1 000 euro)	1-12/2018	1-12/2017
Hyres- och utdelningsintäkter från fastigheter i eget bruk	190	162
Realisationsvinster på fastigheter i eget bruk	329	
Bankverksamhetens övriga intäkter	2 387	2 323
Övriga	762	598
Övriga rörelseintäkter	3 669	3 083

NOT 9: NEDSKRIVNINGAR AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Förväntade kreditförluster (ECL), Lån och fordringar på kunder samt poster utanför balansräkningen som hänför sig till kunder	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
(1 000 euro)	12 mån. ECL	För hela löptiden ECL	För hela löptiden ECL	
Förväntade kreditförluster 1.1.2018	6 263	4 841	31 137	42 241
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	1 398	1 046	964	3 408
Från balansräkningen borttagna eller betalda poster (utan kreditförluster)	-2 223	-1 777	-3 230	-7 230
Överföringar från nivå 1 till nivå 2	-688	1 708		1 020
Överföringar från nivå 1 till nivå 3	-197		1 885	1 688
Överföringar från nivå 2 till nivå 1	70	-378		-308
Överföringar från nivå 2 till nivå 3		-553	1 689	1 136
Överföringar från nivå 3 till nivå 1	504		-563	-59
Överföringar från nivå 3 till nivå 2		353	-380	-27
Upptagna som slutliga kreditförluster			-7 509	-7 509
ECL nettoförändring				-7 881
Förväntade kreditförluster 31.12.2018	5 127	5 241	23 993	34 361

Förväntade kreditförluster (ECL), Förvaltningsfastigheter	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
(1 000 euro)	12 mån. ECL	För hela löptiden ECL	För hela löptiden ECL	
Förväntade kreditförluster 1.1.2018	1 614			1 614
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	705			705
Från balansräkningen borttagna eller betalda poster (utan kreditförluster)	-633			-633
ECL nettoförändring				72
Förväntade kreditförluster 31.12.2018	1 686			1 686

Förväntade kreditförluster 31.12.2018 totalt **36 047**

Förändring i förväntade kreditförluster 1.1-31.12.2018 totalt **7 809**

TILLGÅNGAR

NOT 10: KLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

31.12.2018 (1 000 euro)	Upplupet anskaffningsvärde	Tillgångar som redovisas via övrigt totalresultat	Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträk- ningen	Övriga finansiella skulder	Inga finansiella tillgångar/skulder	Totalt
Kontanta medel	15 980		823 612			839 592
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträk- ningen			65 057			65 057
Lån och fordringar på kreditinstitut	91 988					91 988
Lån och fordringar på kunder	8 486 767		508			8 487 276
Derivatinstrument			51 134			51 134
säkringsinstrument			51 134			
varav säkring av kassaflöde			3 566			
varav säkring av verkligt värde			47 568			
andra än säkringsinstrument						
Investeringsstillgångar	42 146	585 889	480 440		42 723	1 151 199
Tillgångar i livförsäkringsrörelse*		162 787	677 373		1 540	841 700
Tillgångar totalt	8 636 881	748 677	2 098 125	0	44 263	11 527 946

Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträk- ningen			20 575			20 575
Skulder till kreditinstitut				228 018		228 018
Skulder till kunder				6 940 818		6 940 818
Derivatinstrument			1 981			1 981
säkringsinstrument			1 981			
varav säkring av verkligt värde			1 981			
Emitterade skuldebrev				2 488 147		2 488 147
Skulder för livförsäkringsrörelse*			677 303	121 420	3 073	801 796
Efterställda skulder				82 288		82 288
Skulder totalt	0	0	699 859	9 860 691	3 073	10 563 623

*De poster som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen innehåller de investeringar och därtill hörande skulder som utgör täckning för fondanknutna avtal.

31.12.2017 (1 000 euro)	Lån och övriga fordringar	Kan säljas	Hålls till förfall	Till verkligt värde via resultaträkningen	Verkligt värdeoptionen	Övriga finansiella skulder	Inga finansiella tillgångar/skulder	Totalt
Kontanta medel	1 118 938							1 118 938
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen					34 694			34 694
Lån och fordringar på kreditinstitut	33 181							33 181
Lån och fordringar på kunder	7 753 391							7 753 391
Derivatinstrument				53 220				53 220
säkringsinstrument				53 220				
varav säkring av kassaflöde				4 383				
varav säkring av verkligt värde				48 837				
Investeringsstillgångar		1 175 920	41 763				42 994	1 260 677
Tillgångar i livförsäkringsrörelse*		181 178			672 980		1 264	855 422
Tillgångar totalt	8 905 510	1 357 098	41 763	159 660	707 674	0	44 258	11 109 522

Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					25 369			25 369
Skulder till kreditinstitut						228 458		228 458
Skulder till kunder						6 419 543		6 419 543
Derivatinstrument				5 584				5 584
säkringsinstrument				5 584				
varav säkring av verkligt värde				5 584				
Emitterade skuldebrev						2 563 128		2 563 128
Skulder för livförsäkringsrörelse*					671 784	128 764	2 582	803 130
Efterställda skulder						100 284		100 284
Skulder totalt	0	0	0	5 584	697 153	9 440 178	2 582	10 145 497

*De poster som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen innehåller de investeringar och därtill hörande skulder som utgör täckning för fondanknutna avtal.

NOT 11: LÅN OCH FORDRINGAR

31.12.18 (1 000 euro)	Inte nedskrivna (brutto)	Förväntade kreditförluster (ECL)	Balansvärde
Lån och fordringar på kreditinstitut			
Insättningar	91 765		91 765
Lån och övriga fordringar	223		223
Totalt	91 988	0	91 988
Lån och fordringar på kunder			
Använda kontokrediter	84 456	-1 897	82 559
Lån	7 953 810	-28 707	7 925 103
Räntestödslån	385 273	-1 564	383 709
Lån förmedlade av statens medel			1 618
Kreditkort			93 790
Garantifordringar			411
Övriga fordringar			86
Totalt	8 423 539	-32 168	8 487 276
Lån och fordringar totalt	8 515 527	-32 168	8 579 264

31.12.17 (1 000 euro)			
Lån och fordringar på kreditinstitut			
Insättningar			32 221
Lån och övriga fordringar			960
Totalt			33 181
Lån och fordringar på kunder			
Använda kontokrediter			83 759
Lån			7 282 472
Räntestödslån			329 265
Lån förmedlade av statens medel			3 064
Kreditkort			93 441
Garantifordringar			503
Övriga fordringar			550
Nedskrivningar			-39 661
Totalt			7 753 391
Lån och fordringar totalt			7 786 572

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar (1 000 euro)	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2018	24 856	6 298	31 155
+ ökning av nedskrivningar	10 286	6 087	16 373
- återförda nedskrivningar	-1 657	-1 302	-2 959
- slutliga kreditförluster	-4 908		-4 908
Nedskrivningar 31.12.2017	28 577	11 084	39 661

NOT 12: DERIVATINSTRUMENT OCH SÄKRINGSREDOVISNING

Sparbanksgruppen säkrar sin ränterisk mot ändringar i såväl verkligt värde som i kassaflödet och tillämpar säkringsredovisning på säkringsförhållanden. Säkringsobjekt för säkringen av verkligt värde är inlåning med fast ränta. Säkringsobjekt för säkring av kassaflöde är det framtida ränteflödet av utlåning med rörlig ränta.

En ändring av det verkliga värdet på derivat som säkrar verkligt värde redovisas i resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". Vid säkring av verkligt värde är också den säkrade posten värderad till verkligt värde medan säkringen pågår, fastän den annars skulle värderas till upplupet anskaffningsvärde. En ändring av det verkliga värdet av säkringsobjektet har redovisats i balansräkningen som en justering av balansposten i fråga och i resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". Räntorna

på säkrande derivatinstrument redovisas som ränteintäkter och räntekostnader i enlighet med deras art.

Den effektiva delen av en ändring av det verkliga värdet på derivat som säkrar kassaflöde redovisas justerade med de uppskjutna skatterna i fonden för säkringsinstrument i eget kapital. Den ineffektiva delen av en ändring av verkligt värde redovisas direkt i resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". I Nettointäkter från handel redovisas också en ändring av tidsvärdet av ränteoptioner som redovisats som säkringsinstrument eftersom tidsvärdet inte är en del av säkringsförhållandet. Räntorna på säkrande derivatinstrument redovisas som ränteintäkter och räntekostnader i enlighet med deras art.

31.12.2018 (1 000 euro)	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år		Tillgångar	Skulder
Säkrande derivatinstrument						
Säkring av verkligt värde	142 540	1 737 086	459 000	2 338 626	47 568	1 981
Räntederivat	115 000	1 695 000	459 000	2 269 000	45 877	290
Aktie- och indexderivat	27 540	42 086		69 626	1 691	1 691
Säkring av kassaflöde		40 000	10 000	50 000	3 566	
Räntederivat		40 000	10 000	50 000	3 566	
Totalt	142 540	1 777 086	469 000	2 388 626	51 134	1 981

Derivat totalt	51 134	1 981
-----------------------	---------------	--------------

Under perioden 1-12/2018 redovisades -394 tusen euro i effektiv säkring av kassaflöde i övriga poster i totalresultatet.

Den ineffektiva delen av kassaflöde under perioden var -199 tusen euro och den har redovisats i nettointäkter från handel.

Perioder, under vilka de säkrade kassaflödena väntas påverka resultatet är följande:

(1 000 euro)	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år	Totalt
Räntederivat	938	2 541	156	3 635
Totalt	938	2 541	156	3 635

31.12.2017 (1 000 euro)	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år		Tillgångar	Skulder
Säkrande derivatinstrument						
Säkring av verkligt värde	174 480	1 827 209	309 000	2 310 689	48 837	5 584
Räntederivat	105 000	1 755 000	309 000	2 169 000	44 651	2 475
Äktie- och indexderivat	69 480	72 209		141 689	4 186	3 109
Säkring av kassaflöde	15 000	20 000	30 000	65 000	4 383	
Räntederivat	15 000	20 000	30 000	65 000	4 383	
Totalt	189 480	1 847 209	339 000	2 375 689	53 220	2 247

Derivat totalt	53 392	2 289
-----------------------	---------------	--------------

Under perioden 1-12/2017 redovisades -1 298 tusen euro i effektiv säkring av kassaflöde i övriga poster i totalresultatet.

Den ineffektiva delen av kassaflöde under perioden var 67 tusen euro och den har redovisats i nettointäkter från handel.

Perioder under vilka säkrade kassaflöden väntas påverka resultatet är följande:

(1 000 euro)	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år	Totalt
Räntederivat	1 629	2 551	457	4 637
Totalt	1 629	2 551	457	4 637

NOT 13: INVESTERINGSTILLGÅNGAR

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Finansiella tillgångar som redovisats via övrigt totalresultat (Finansiella tillgångar som kan säljas)		
Skuldebrev	585 541	623 796
Aktier och andelar	14 555	552 125
Totalt	600 096	1 175 920
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Aktier och andelar	466 233	
Yhteensä	466 233	0
Investeringar som hålls till förfall		
Skuldebrev	42 452	41 763
Förväntade kreditförluster	-306	
Totalt	42 146	41 763
Förvaltningsfastigheter	42 723	42 994
Investeringstillgångar totalt	1 151 199	1 260 677

Specifikation enligt emittentens notering

31.12.2018 (1 000 euro)	Finansiella tillgångar som redovisats via övrigt totalresultat	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Investeringar som hålls till förfall	Totalt
Noterade				
Offentlig sektor	137 239		39 452	176 691
Övriga	448 302	439 055	2 000	450 303
Andra än noterade				
Övriga	14 555	27 178	1 000	15 555
Totalt	600 096	466 233	42 452	642 548

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall

31.12.2017 (1 000 euro)	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall	Totalt
	Verkligt värde	Verkligt värde	Anskaffnings- värde*	Totalt	Upplupet anskaffningsvärde	
Noterade	595 490	542 941		542 941	41 763	1 180 194
Offentlig sektor	138 105				2 004	140 109
Övriga	457 385	542 941		542 941	39 759	1 040 085
Andra än noterade	28 306	5 662	3 521	9 184		37 489
Offentlig sektor	28 306	5 662	3 521	9 184		37 489
Totalt	623 796	548 603	3 521	552 125	41 763	1 217 683

*Egetkapitalinstrument som inte har ett på en aktiv marknad noterat pris och vars verkliga värde inte tillförlitligt kan fastställas.

Nedskrivningar av finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Skuldebrev	Aktier och andelar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2017	1 239	778	2 017
+ ökning av nedskrivningar	145	160	305
- återförda nedskrivningar	-1 256	-138	-1 394
Nedskrivningar 31.12.2017	128	800	928

NOT 14: TILLGÅNGAR I LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Investeringar som utgör täckning för fondanknutna försäkringar		
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Placeringsfonder	378 111	390 543
Kapitalförvaltningsportföljer	124 186	123 027
Övriga fondanknutna täckningstillgångar	174 385	157 613
Investeringar som utgör täckning för fondanknutna försäkringar totalt	676 681	671 183
Övriga investeringar		
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Skuldebrev	692	1 797
Totalt	692	1 797
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	2 673	3 403
Aktier och andelar	160 114	177 775
Totalt	162 787	181 178
Övriga investeringar totalt	163 479	182 975
Investeringar i livförsäkringsrörelse totalt	840 160	854 158
Övriga tillgångar		
Övriga fordringar	1 290	962
Resultatregleringar	250	302
Totalt	1 540	1 264
Tillgångar i livförsäkringsrörelse totalt	841 700	855 422

Specifikation av skuldebrev, aktier och andelar samt derivat som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen inom livförsäkringen enligt notering och emittent

(1 000 euro)	31.12.2018			31.12.2017		
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument
Noterade	692	676 681		1 797	671 183	
Övriga	692	676 681		1 797	671 183	
Totalt	692	676 681	0	1 797	671 183	0

Livförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas

31.12.2018	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas
(1 000 euro)	Till verkligt värde	Till verkligt värde
Noterade	2 673	155 209
Övriga	2 673	155 209
Andra än offentligt noterade		4 905
Övriga		4 905
Totalt	2 673	160 114

31.12.17	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas
(1 000 euro)	Till verkligt värde	Till verkligt värde
Noterade	3 403	172 900
Övriga	3 403	172 900
Andra än offentligt noterade	0	4 875
Övriga		4 875
Totalt	3 403	177 775

NOT 15: ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) klassificeras som att de innehas för försäljning när det belopp som motsvarar deras redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och försäljningen är mycket sannolik. De redovisas till sitt redovisade värde eller till verkligt värde minus utgifterna för försäljningen enligt vilket av dem som är mindre.

Sparbanksgruppen undertecknade 23.1.2019 ett avtal med det amerikanska bolaget Cognizant Technology Solutions om en förnyelse av basbanksystemet. Som en del av avtalet köper Cognizant Oy Samlink Ab:s aktier av Sparbanksgruppen. Vid bokslutstiden hade avtalsförhandlingarna framskridit långt, varför Samlink-ägan- det i Sparbanksgruppens bokslut redovisas som en tillgång som innehas för försäljning.

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Tillgångar		
Intressebolag	8 610	
Totalt	8 610	0

I gruppen som klassificeras som att den innehas för försäljning ingår inga skulder 31.12.2018.

SKULDER

NOT 16: SKULDER TILL KREDITINSTITUT OCH KUNDER

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Skulder till kreditinstitut		
Skulder till centralbanker	38 000	38 000
Skulder till kreditinstitut	190 018	190 458
Totalt	228 018	228 458
Skulder till kunder		
Insättningar	6 896 963	6 375 524
Övriga finansiella skulder	6 149	2 401
Ändring av inlåningens verkliga värde	37 706	41 618
Totalt	6 940 818	6 419 543
Skulder till kreditinstitut och kunder totalt	7 168 836	6 648 001

NOT 17: SKULDEBREV SOM EMITTERATS

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Värderas till upplupet anskaffningsvärde		
Obligationslån	1 244 130	1 270 313
Säkerställda obligationer	997 099	996 430
Övriga		
Bankcertifikat	246 918	296 386
Totalt		
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	2 488 147	2 563 128
Varav		
Med rörlig ränta	516 040	608 858
Med fast ränta	1 972 108	1 954 270
Totalt	2 488 147	2 563 128

Gruppen har inte haft några dröjsmål eller försummelser i anslutning till de emitterade skuldebrev.

NOT 18: SKULDER FÖR LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Skuld för icke-fondanknutna avtal		
Försäkringsavtal med garantiränta	121 420	128 764
Skuld för fondanknutna avtal		
Skuld för fondanknutna försäkringar	472 591	515 265
Skuld för fondanknutna placeringsavtal	204 712	156 519
Komplettering i enlighet med förlustprövningen för ansvarsskulden		
Övriga skulder		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 397	1 944
Övriga	677	638
Skulder för livförsäkringsrörelse totalt	801 796	803 130

Ansvarsskulden har värderats enligt principerna för nationellt bokslut. Värderingsprinciperna beskrivs närmare i bokslutsprinciperna (not 2).

I förlustprövningen för ansvarsskulden jämförs ansvarsskuldens tillräcklighet med ansvarsskulden enligt den interna modellen.

ÖVRIGA NOTER

NOT 19: VERKLIGA VÄRDEN I ENLIGHET MED VÄRDERINGSMETODEN

Finansiella instrument redovisas i Gruppens balansräkning till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. I redovisningsprinciperna i bokslutet beskrivs kategoriseringen av finansiella tillgångar och finansiella skulder enligt värderingssättet samt grunderna för värderingssätten och fastställandet av verkligt värde.

De finansiella instrumentens verkliga värden bestäms i första hand med hjälp av noteringar på offentligt noterade marknader eller marknadspriser som fås av tredje part. Om ingen marknadsnotering finns tillgänglig har balansposterna till största delen värderats genom att diskontera framtida kassaflöden med hjälp av bokslutsdagens marknadsräntor. För kontanta medel har nominellt värde använts som verkligt värde. Också för insättningar som är betalbara på anfordran har det nominella värdet ansetts motsvara det verkliga värdet.

Förvaltningsfastigheterna värderas i Gruppens bokslut till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Förvaltningsfastigheternas verkliga värde anges som not. Som grund för fastställandet av verkligt värde har använts så jämförbara marknadspriser som möjligt eller en värderingsmodell som baserar sig på fastighetens nettointäkter. I fråga om de mest betydande fastigheterna är syftet att få ett utlåtande av en oberoende värderingsman.

Sparbanksgruppen har inga tillgångar som engångsartat värderas till verkligt värde.

Hierarki för verkligt värde

Nivå 1 innehåller de finansiella tillgångar vars värde bestäms utifrån noteringar från en likvid marknad. Som likvid anses en marknad

där priserna är lätt tillgängliga och tillräckligt regelbundna. Till nivå 1 hör noterade obligationslån samt övriga värdepapper och börsaktier och -derivat för vilka ett pris noteras offentligt.

Nivå 2 innehåller finansiella tillgångar för vilka ingen notering direkt från en aktiv marknad finns tillgänglig och vars verkliga värde fastställs med hjälp av värderingsmetoder eller -modeller. Dessa grundar sig på antaganden som stöds av observerbar marknadsinformation såsom räntor eller priser som noterats för liknande instrument. Till den här gruppen hör bl.a. valuta- och räntederivat samt företags- och bankcertifikat.

Nivå 3 innehåller de finansiella tillgångar vars verkliga värde inte kan fås från en offentlig marknadsnotering eller med hjälp av värderingsmetoder eller -modeller som grundar sig på observerbar marknadsinformation. Till nivå 3 räknas onoterade aktieinstrument, strukturerade placeringar samt övriga värdepapper för vilka det för tillfället inte går att få en bindande marknadsnotering. Ofta baserar sig det verkliga värdet på nivå 3 på en prisuppgift från tredje part. Till nivå 3 räknas också de verkliga värden som fastställts för Gruppens förvaltningsfastigheter.

Överföringar mellan nivåerna

Överföringarna mellan nivåerna för verkligt värde anses ha skett den dag då den händelse som orsakade överföringen eller ändringen i omständigheterna inträffade.

Överföringar mellan nivåerna 1,2 och 3 har inte förekommit under perioden 1.1.-31.12.2018.

31.12.2018	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella tillgångar (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderade till verkligt värde					
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Bankverksamhet	1 349 043	1 328 512		20 531	1 349 043
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	677 373	676 681		692	677 373
Övriga funktioner**	20 575	20 575			20 575
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	51 134		51 133		51 134
Finansiella tillgångar som redovisats via övrigt totalresultat					
Bankverksamhet	585 889	571 252	10 475	5 347	587 074
Livförsäkring och kapitalförvaltning	162 787	151 888		10 899	162 787

* Innehåller det verkliga värdet på de placeringar som utgör täckning för de fondanknutna försäkringarna och som ingår i saldona på nivå 1

** Övriga placeras andel av de fonder som konsolideras.

31.12.2018	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			
Finansiella tillgångar (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Bankverksamhet, Lån och fordringar	42 146	42 704		1 000	43 704
Bankverksamhet, Investeringsstillgångar	8 594 736		10 400 870		10 400 870
Finansiella tillgångar totalt	11 483 683	2 791 613	10 462 478	38 468	13 292 560

Förvaltningsfastighet					
Bankverksamhet	42 723			69 567	69 567
Totalt	42 723	0	0	69 567	69 567

31.12.2018	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			
Finansiella skulder (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderas till verkligt värde					
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	677 303	677 303			677 303
Övriga funktioner**	20 575	20 575			20 575
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	1 981		1 981		1 981
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Bankverksamhet	9 739 271	2 161 228	6 922 896	664 002	9 748 125
Finansiella skulder totalt	10 439 130	2 859 106	6 924 877	664 002	10 447 985

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

Förändringar inom nivå 3

Avstämning av förändringar som skett för de finansiella instrument som ingår i nivå 3

Finansiella tillgångar värderade via resultaträkningen (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 31.12.2017	8 772	1 797	10 569
Effekten av övergången till IFRS 9 på den ingående balansen	8 867		8 867
Bokfört värde 1.1.2018	17 639	1 797	19 436
Nyanskaffningar	3 784	840	4 624
Försäljningar	-1 668	-1 813	-3 481
Förfallet under räkenskapsperioden	-33		-33
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	70	16	86
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-810	-148	-958
Överföringar från nivå 1 och 2	1 550		1 550
Bokfört värde 31.12.2018	20 531	692	21 223

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel" och "Nettointäkter från livförsäkringsrörelse".

Tillgångar som redovisats via övrigt totalresultat (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 31.12.2017	29 817	6 682	36 499
Effekten av övergången till IFRS 9 på den ingående balansen	-10 593		-10 593
Bokfört värde 1.1.2018	19 224	6 682	25 906
Nyanskaffningar	1 375	4 193	5 568
Försäljningar	-3 833	-161	-3 994
Förfallet under räkenskapsperioden	-5 240		-5 240
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	110	10	120
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen		-30	-30
Värdeförändring redovisad i totalresultatet	215	206	421
Överföringar från nivå 1 och 2	1 574		1 574
Överföringar till nivå 1 och 2	-8 079		-8 079
Bokfört värde 31.12.2018	5 347	10 899	16 245

Ändringar i verkligt värde som under året redovisats i resultaträkningen ingår i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet" och "Nettointäkter från livförsäkringsrörelse".

Orealiserade ändringar i verkligt värde har redovisats i eget kapital fonden för verkligt värde via övriga poster i totalresultatet.

Känslighetsanalys av finansiella instrument som hör till nivå 3 (1 000 euro)		
31.12.2018	Bokfört värde	Effekten vid en antagen förändring, negativ
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Bankverksamhet	20 531	-3 080
Kapitalförvaltning och livförsäkring	692	-104
Totalt	21 223	-3 183
Tillgångar som redovisats via övrigt totalresultat		
Bankverksamhet	5 347	-802
Kapitalförvaltning och livförsäkring	10 899	-1 635
Totalt	16 245	-2 437
Totalt	37 468	-5 620

I tabellen ovan redovisas hur känsliga det verkliga värdet på instrumenten i nivå 3 är för antagna förändringar. Det verkliga värdet har testats med antagandet att räntenivån förändras 1 % i alla maturitetsklasser samtidigt. För placeringar som inte är räntekänsliga har i känslighetsanalysen använts en 15 % värdeförändring. För derivaten har i känslighetsanalysen använts som en möjlig värdeförändring hela derivatets verkliga värde.

31.12.2017	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			
Finansiella tillgångar (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderade till verkligt värde					
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Bankverksamhet	9 325	552		8 772	9 325
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	672 980	671 183		1 797	672 980
Övriga funktioner**	25 369	25 369			25 369
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	53 220		53 220		53 220
Finansiella tillgångar som kan säljas					
Bankverksamhet	1 175 920	1 136 538	9 986	29 817	1 176 341
Kapitalförvaltning och livförsäkring	181 178	174 496		6 682	181 178

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

31.12.2017	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			
Finansiella tillgångar (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Placeringar som hålls till förfall					
Bankverksamhet	41 763	43 828			43 828
Lån och övriga fordringar					
Bankverksamhet	8 905 510		10 463 054	4 245	10 467 298
Finansiella tillgångar totalt	10 223 865	2 027 106	9 515 552	49 485	11 592 143
Förvaltningsfastighet					
Bankverksamhet	42 994			69 247	69 247
Finansiella tillgångar totalt	42 625	0	0	68 410	68 410

31.12.2017	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			
Finansiella skulder (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderas till verkligt värde					
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	671 784	671 784			671 784
Övriga funktioner**	25 369	25 369			25 369
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	5 584		5 584		5 584
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Bankverksamhet	9 311 414	2 190 258	6 605 525	523 591	9 319 374
Finansiella skulder totalt	10 014 150	2 887 411	6 611 109	523 591	10 022 111

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

Förändringar inom nivå 3

Avstämning av förändringar som skett för de finansiella instrument som ingår i nivå 3.

Finansiella tillgångar värderade via resultaträkningen (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2017	8 811	1 537	10 347
Förfallet under räkenskapsperioden	-300		-300
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	257		257
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	4	260	264
Bokfört värde 31.12.2017	8 772	1 797	10 568

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel" och "Nettointäkter från livförsäkringsrörelse".

Derivat (netto) (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2017	1 239		1 239
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-172		-172
Överföringar till nivå 1 och 2	-1 067		-1 067
Bokfört värde 31.12.2017	0	0	0

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel" och "Nettointäkter från livförsäkringsrörelse".

Finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2017	28 684	5 076	33 760
Nyanskaffningar	4 485	1 807	6 292
Försäljningar	-3 040	-160	-3 200
Förfallet under räkenskapsperioden	-3 884		-3 884
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	1	1	2
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-113		-113
Värdeförändring redovisad i totalresultatet	551	-42	509
Överföringar från nivå 1 och 2	5 682		5 682
Överföringar till nivå 1 och 2	-2 548		-2 548
Bokfört värde 31.12.2017	29 817	6 682	36 499

Ändringar i verkligt värde som under året redovisats i resultaträkningen ingår i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet" och "Nettointäkter från livförsäkringsrörelse".

Orealiserade ändringar i verkligt värde har redovisats i eget kapital fonden för verkligt värde via övriga poster i totalresultatet.

Känslighetsanalys av finansiella instrument som hör till nivå 3
(1 000 euro)

31.12.2017	Bokfört värde	Negativ effekten vid en antagen förändring
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Bankverksamhet	8 772	-218
Kapitalförvaltning och livförsäkring	1 797	-1
Totalt	10 569	-219
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankverksamhet	29 817	-634
Kapitalförvaltning och livförsäkring	6 682	-1 272
Totalt	36 499	-1 906
Totalt	47 068	-2 125

I tabellen ovan redovisas hur känsliga det verkliga värdet på instrumenten i nivå 3 är för antagna förändringar. Det verkliga värdet har testats med antagandet att räntenivån förändras 1 % i alla maturitetsklasser samtidigt. För placeringar som inte är räntekänsliga har i känslighetsanalysen använts en 15 % värdeförändring. För derivaten har i känslighetsanalysen använts som en möjlig värdeförändring hela derivatets verkliga värde.

NOT 20: KVITTNING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

På Sparbanksgruppens derivatinstrument tillämpas antingen ISDAS:s eller Finans Finland standardavtal om derivat. På grundval av avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredovisas i balansräkningen.

30.12.2018				Belopp som inte har kvittats men som ingår i kvittningsavtal och motsvarande			Nettosumma
(1 000 euro)	Redovisade finansiella tillgångar, brutto	I balansräkningen kvittade redovisade finansiella skulder, brutto	Bokföringsvärde i balansräkningen, netto	Bokfört värde för finansiella instrument i balansräkningen, netto	Bokfört värde för finansiella instrument som erhållits som säkerhet i balansräkningen, netto	Kontanta medel som mottagits/ställts som säkerhet	
Tillgångar							
Derivatinstrument				51 133		23 302	27 831
Totalt				51 133	0	23 302	27 831

Skulder							
Derivatinstrument				1 981		289	1 693
Totalt				1 981	0	289	1 693

31.12.2017				Belopp som inte har kvittats men som ingår i kvittningsavtal och motsvarande			Nettosumma
(1 000 euro)	Redovisade finansiella tillgångar, brutto	I balansräkningen kvittade redovisade finansiella skulder, brutto	Bokföringsvärde i balansräkningen, netto	Bokfört värde för finansiella instrument i balansräkningen, netto	Bokfört värde för finansiella instrument som erhållits som säkerhet i balansräkningen, netto	Kontanta medel som mottagits/ställts som säkerhet	
Tillgångar							
Derivatinstrument				52 143		33 588	18 555
Totalt				52 143	0	33 588	18 555

Skulder							
Derivatinstrument				5 584		399	5 185
Totalt				5 584	0	399	5 185

NOT 21: SÄKERHETER

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Ställda säkerheter		
För egna skulder och åtaganden ställda		
Panter	28 392	25 585
Lån *	1 782 148	1 485 159
Övriga	27 047	12 750
Ställda säkerheter totalt	1 837 587	1 523 494
Erhållna säkerheter		
Fastighetssäkerheter	8 090 076	7 372 032
Skuldebrev	34 996	38 370
Övriga	87 919	76 222
Erhållna säkerheter	61 318	59 162
Erhållna säkerheter totalt	8 274 309	7 545 786

* Krediter som ställts som säkerhet för de obligationslån med säkerhet som emitterats av Sp-Hypoteksbank.

NOT 22: ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Garantiansvar	61 382	59 277
Kreditlöften	628 996	596 311
Övriga	7 035	7 607
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	697 414	663 195

NOT 23: UPPGIFTER OM NÄRSTÅENDEKRETSEN

Sparbanksförbundet anl:s styrelse har fastställt vilka som ingår i Sparbanksgruppens närstående krets. I Sparbanksgruppens närstående krets ingår de bolag och samfund som konsolideras i Gruppens bokslut, intressebolagen och de nyckelpersoner som hör till ledningen samt deras nära familjemedlemmar. Till närstående kretsen hör dessutom företag där nyckelpersoner inom ledningen och/eller deras närstående familjemedlemmar har bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande. Till de nyckelpersoner som ingår i Sparbanksgrup-

pens ledning räknas medlemmarna och suppleanterna i Sparbanksförbundet anl:s förvaltningsråd, styrelsemedlemmarna, verkställande direktören och hans ställföreträdare samt medlemmarna i ledningsgruppen.

Krediter och borgen som har beviljats närstående kretsen har beviljats med de villkor som tillämpas på motsvarande kundkrediter och garantier. Närståendetransaktionerna består i huvudsak av beviljande av lån, insättningar och garantier.

2018 (1 000 euro) Närståendetransaktioner	Nyckelpersoner i ledande ställning*	Närstående företag**	Intresseföretag och samarbetsarrange- mang	Totalt
Tillgångar				
Luotot	7 291	505	6 781	14 577
Tillgångar totalt	7 291	505	6 781	14 577
Skulder				
Insättningar	3 097	3 105	2 461	8 662
Övriga skulder	1 894	529	4 496	6 920
Skulder totalt	4 991	3 634	6 957	15 582
Åtaganden utanför balansräkningen				
Kreditförbindelser	650	2 313	2 553	5 516
Totalt	650	2 313	2 553	5 516
Intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	40	64	122	226
Räntekostnader	-5	-1		-6
Försäkringspremieintäkter	133	206		338
Provisionsintäkter	6	56	58	121
Övriga kostnader			-45 095	-45 095
Totalt	174	325	-44 914	-44 415

*Innehåller nyckelpersoner i ledande ställning och deras nära familjemedlemmar.

**Innehåller nyckelpersoner i ledande ställning och deras nära familjemedlemmars bolag där de har bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande.

(1 000 euro) Ersättningar till nyckelpersoner i ledande ställning	1-12/2018	1-12/2017
Kortfristiga ersättningar till anställda	3 874	2 671
Ersättningar vid uppsägning	368	316
Totalt	4 242	2 987

2017 (1 000 euroa) Närståendetransaktioner	Nyckelpersoner i ledande ställning*	Närstående företag**	Intresseföretag och samarbetsarrange- mang	Totalt
Tillgångar				
Krediter	7 100	887	7 325	15 311
Tillgångar totalt	7 100	887	7 325	15 311
Skulder				
Insättningar	4 960	2 138	2 806	9 905
Övriga skulder	1 114	139	4 821	6 073
Skulder totalt	6 074	2 277	7 627	15 979
Åtaganden utanför balansräkningen				
Kreditförbindelser	570	229	4 732	5 531
Totalt	570	229	4 732	5 531
Ränteintäkter				
Räntekostnader	52	17	135	204
Försäkringspremieintäkter	-15	2		-13
Provisionsintäkter	505	53		558
Palkkiotuotot	7	3	60	69
Övriga kostnader			-41 135	-41 135
Totalt	549	75	-40 940	-40 316

*Innehåller nyckelpersoner i ledande ställning och deras nära familjemedlemmar.

**Innehåller nyckelpersoner i ledande ställning och deras nära familjemedlemmars bolag där de har bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande.

UPPGIFTER OM KAPITALTÄCKNINGEN

NOT 24: SAMMANDRAG AV KAPITALTÄCKNINGEN

De krav på offentlighet för målen och riktlinjerna för riskhanteringen som gäller Sparbanksgruppen beskrivs i Gruppens bokslut i noten om riskhantering. Uppgifterna om Sparbanksgruppens förvaltnings- och styrningssystem samt ersättningssystem beskrivs i bokslutets förvaltningsprinciper.

Sparbankernas sammanslutning består av centralinstitutet, medlemskreditinstituten, de företag som hör till medlemskreditin-

stitutens finansiella företagsgrupp och sådana kreditinstitut, finansinstitut och tjänsteföretag av vilkas rösträtt de ovan angivna företagen tillsammans äger över hälften. Sparbanksförbundet ansluter sig till Centralinstitutets Centralinstitut.

Kapitalkravet för kreditrisken hos Sparbankernas sammanslutning räknas enligt schablonmetoden och kapitalkravet för den operativa risken enligt basmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisken räknas enligt basmetoden på valutapositionen.

Huvudposter i kapitaltäckningsanalysen

Kapitalbas (1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Kärnprimärkapital före avdrag	986 758	969 674
Avdrag från kärnprimärkapitalet	-38 524	-30 591
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	948 235	939 082
Primärkapitaltillskott före avdrag	0	0
Avdrag från primärkapitaltillskottet	0	0
Primärkapitaltillskott (AT1)	0	0
Primärkapital (T1 = CET1 + AT1)	948 235	939 082
Supplementärkapital före avdrag	29 736	45 483
Avdrag från supplementärkapitalet		
Supplementärkapital (T2) totalt	29 736	45 483
Kapitalbas totalt (TC = T1 + T2)	977 970	984 565
Riskvägda poster totalt	5 385 564	5 165 694
varav andelen kreditrisk	4 815 965	4 601 921
varav kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)	72 423	72 541
varav andelen marknadsrisk	38 332	39 879
varav andelen operativ risk	458 844	451 354
Kärnprimärkapital (CET1) i förhållande till riskvägda poster (%)	17,6 %	18,2 %
Primärkapital (T1) i förhållande till riskvägda poster (%)	17,6 %	18,2 %
Sammanlagd kapitalbas (TC) i förhållande till riskvägda poster (%)	18,2 %	19,1 %
Kapitalkrav		
Sammanlagd kapitalbas	977 970	984 565
Totalt kapitalkrav *	593 940	569 379
Av vilket andelen av buffertkravet enligt Pelare 2	26 928	25 828
Kapitalbuffert	384 031	415 186

*Kapitalkravet består av det lagstadgade minimikapitaltäckningskravet på 8 %, kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 % enligt kreditinstitutslagen, det Pelare 2 krav på 0,5 procentenheter som Finansinspektionen ställt och som trädde i kraft 30.6.2017 samt ländervisa konkracykliska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

NOT 25: AVSTÄMNING AV KAPITALBASEN

Avstämning av kapitalbasen

(1 000 euro)	31.12.2018	31.12.2017
Eget kapital sammanlagt (IFRS)	1 028 795	1 017 520
Avdrag	-42 037	-47 846
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	986 758	969 674
Räkenskapsperiodens vinst	-1 852	-2 607
Säkring av kassaflöde	-3 753	-2 867
Immateriella tillgångar	-28 682	-23 608
Justering av uppskjutna skattefordringar	-4 237	-1 510
Justering av kärnprimärkapitalet under övergångsperioden		
Summa kärnprimärkapital (CET1)	948 235	939 082

NOT 26: KAPITALKRAV

Kredit- och motpartsrisken	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017
Exponeringsklass (1 000 euro)	Riskvägda fordringar	Kapitalkrav	Riskvägda fordringar	Kapitalkrav
Exponeringar mot stater och centralbanker	117	9		
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	456	36	498	40
Exponeringar mot offentliga organ				
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	64	5	161	13
Exponeringar mot internationella organisationer				
Exponeringar mot institut	33 212	2 657	38 535	3 083
Exponeringar mot företag	1 035 938	82 875	1 002 963	80 237
Exponeringar mot hushåll	858 435	68 675	850 380	68 030
Exponeringar med säkerhet i fastighet	2 147 289	171 783	1 943 450	155 476
Exponeringar i fallissemang	61 471	4 918	53 963	4 317
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	9 002	720	8 080	646
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	5 242	419	5 147	412
Poster som avser positioner i värdepapperisering				
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg				
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond).	434 121	34 730	469 694	37 575
Aktieexponeringar	85 254	6 820	87 942	7 035
Övriga poster	145 364	11 629	141 109	11 289
Kreditrisk totalt	4 815 965	385 277	4 601 921	368 154
Kreditvärdighetsjusteringsrisk(CVA)	72 423	5 794	72 541	5 803
Marknadsrisk	38 332	3 067	39 879	3 190
Operativ risk	458 844	36 708	451 354	36 108
Totalt	5 385 564	430 845	5 165 694	413 256

NOT 27: TOTALA EXPONERINGAR ENLIGT EXPONERINGSKLASS

Kredit- och motpartsrisk 31.12.2018

Exponeringsklass (1 000 euro)	Balansposter	Poster utanför balansräkningen	Derivat-instru- ment	Exponeringsbe- lopp totalt
Exponeringar mot stater och centralbanker	1 524 154	23 256		1 547 410
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	29 466	7 363		36 830
Exponeringar mot offentliga organ				
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	11 120			11 120
Exponeringar mot internationella organisationer				
Exponeringar mot institut	21 558	1 347	83 739	106 643
Exponeringar mot företag	1 025 812	186 175		1 211 987
Exponeringar mot hushåll	1 173 363	335 189		1 508 552
Exponeringar med säkerhet i fastighet	6 179 991	141 646		6 321 636
Exponeringar i fallissemang	56 135	51		56 185
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	6 001			6 001
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	52 423			52 423
Poster som avser positioner i värdepapperisering				
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg				
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond).	458 226			458 226
Aktieexponeringar	47 380			47 380
Övriga poster	162 039			162 039
Totalt	10 747 668	695 026	83 739	11 526 433

Kredit- och motpartsrisk 31.12.2017*

Exponeringsklass (1 000 euro)	Balansposter	Poster utanför balansräkningen	Derivat-instru- ment	Exponeringsbe- lopp totalt
Exponeringar mot stater och centralbanker	1 658 126	22 048		1 680 174
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	35 098	4 070		39 168
Exponeringar mot offentliga organ				
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	51 511			51 511
Exponeringar mot internationella organisationer				
Exponeringar mot institut	30 697	1 418	87 642	119 757
Exponeringar mot företag	1 004 238	135 782		1 140 020
Exponeringar mot hushåll	1 164 262	322 311		1 486 573
Exponeringar med säkerhet i fastighet	5 585 622	144 055		5 729 677
Exponeringar i fallissemang	48 507	65		48 572
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	5 387			5 387
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	39 244			39 244
Poster som avser positioner i värdepapperisering				
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg				
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond).	527 127			527 127
Aktieexponeringar	50 068			50 068
Övriga poster	158 471			158 471
Totalt	10 358 358	629 749	87 642	11 075 748

*Siffrorna för år 2017 har korrigerats.

Sparbanken